

“Haklarınızı savunun!”

Alba'da 21 Ekim'de direnişçi arkadaşlarının yanına geldikleri için 22 Ekim'de çıkışları verilen, plastik ve kaplama fabrikalarında çalışan 4 işçi ile konuştuk...

s.8

Zincir kırıldı

24 Ekim işçi-Emekçi Mitingini işçi havzalarına yaymalı, işçilerin birleşik sınıf mücadelesini güçlendirmeliyiz. Bu mitinglerin Ankara, İzmir, Bursa, Kayseri gibi işçi kentlerinde de yapılmalı...

s.10

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 38
31 Ekim 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak56.net

Rejim cephesinde “serbest düşüş” devam ediyor

3

“Demokrat” elçiler, sahte kabadayılar

Emperyalistler ne kadar “demokrat”sa Tayyip Erdoğan’la avanesi de o kadar “kabadayı”. Ortada gerici, sefil çıkarların çatışmasından doğan bir gerilim var.

4

Savaş tamları ve Kürt düşmanlığı

Hali hazırda işgalci konumda bulunan Türk sermaye devleti, Kürt halkının eşitlik ve özgürlük özlemini de boğmayı hedefliyor.

18

Sudan’da namluların gölgesinde direniş sürüyor

Bir tür ‘pat’ durumu yaşanıyor: İlerici güçler militarist güçleri kontrol altına alamıyor, sağcı düzen partileri ortaklıkta salınarak generallere alan açıyor.

Katledilişlerinin 50. Yılı... Dr. Şivan ve yoldaşları - Baki Duman

s.12

NATO-Rusya arasında gerilim

s.16

Rejim cephesinde “serbest düşüş” devam ediyor

Türkiye kapitalizminin ve gerici düzen siyasetinin kriz ve açmazları, ancak işçi sınıfı eksenli sosyal mücadelelerle derinleştirilebilir, kaynağında kapitalist sistemin yer aldığı krizlerin faturası asalak burjuvalara ancak bu yolla kesilebilir.

Geçtiğimiz günlerde yaşanan belli başlı gelişmeler, gerici-faşist rejimin saplandığı batağı bir kez daha gözler önüne serdi. AKP-MHP bloğunun “faiz indirme politikası” ve buna bağlı olarak TL’nin serbest bırakılmasına yönelik çağrısı üzerine Batı ile iplerin bir kez daha gerilmesi, Suriye’ye dönük yeni bir saldırı hazırlığı ve savaş tezkeresinin uzatılmasını, sonrasında bu yetkinin Cumhurbaşkanlığı’na devredilmesini içeren kararnamenin Mecliste onaylanması, söz konusu gelişmelerin başında geliyor.

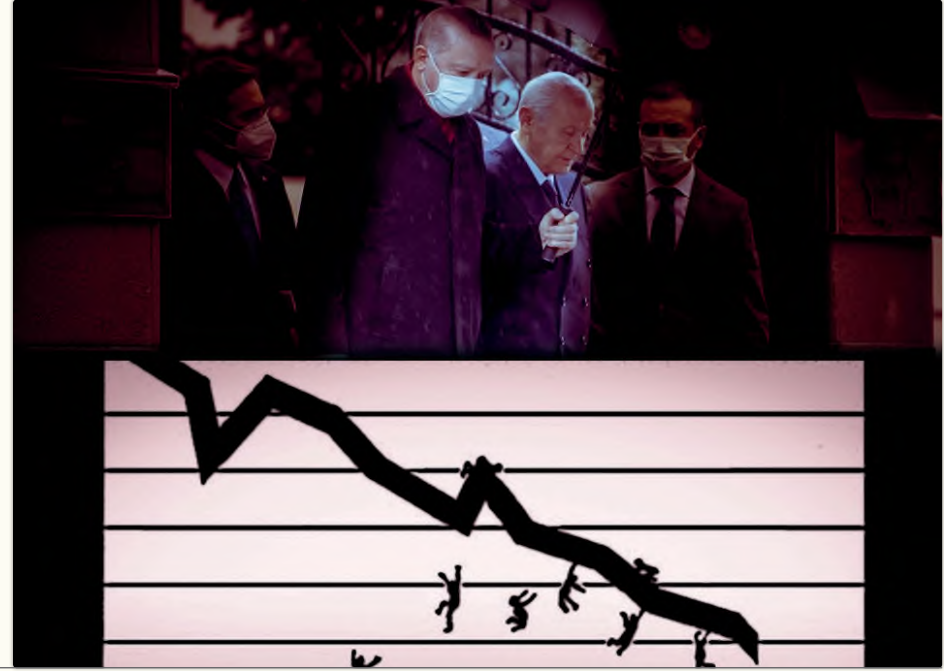
İster tek tek ele alınsın isterse bütünlüğü içerisinde değerlendirilsin, tüm bu yaşananlar ekonomiden dış politikaya değin gerici-faşist rejimin davranış çizgisinin her geçen gün öngörülemez hale geldiğini ortaya koydu. Aynı zamanda hareket alanı daraldıkça ve esneme kabiliyetini yitirdikçe ciddi kırılmalara yol açabilecek bir katlaşma yaşadığını da. Bu iki olguya bir de iktidarın attığı her adımda kitleler nezdinde giderek inandırıcılığını yitirdiği gerçeğini eklemek gerekiyor. Bütünlüğü içerisinde bu tablo gerici-faşist rejimin her geçen gün kimyasını da bozuyor.

Son yaşanan “Büyükelçiler” vakası, rejimin her vesileyle yeni “kahramanlık” hikayesi yazmaya ne denli ihtiyaç duyduğunu da gözler önüne serdi. Çok yönlü krizleri yönetmekte zorlanan rejim, yaşadığı sıkışmışlığı temelsiz “müjdeliler” ya da yeni “kahramanlık” hikayeleri ile perdelemeye çalışıyor. Aynı şekilde bu türden gelişmeler rejimin anlık “başarı” hikayelerine ne denli ihtiyaç duyduğunu da gözler önüne serdi. Fakat olup bitenler tersinden okunduğunda ortadakinin bir “başarı” olmadığını, tersine ciddi bir fiyaskonun yaşandığını ve iktidar adına aczin giderek derinleştiğini görmek güç olmayacaktır.

Aynı aczi Suriye’ye dönük savaş hazırlığı üzerinden de görmek mümkün. Zira, emperyalist dünyada ve bölgesel ölçekte değişen dengeler, iktidarın toplumsal desteğini her geçen gün yitiriyor olması, savaş politikaları üzerinden düzen muhalefeti dahi artık bütünlüğü üzerinden arkasına yedekleyemeyişi vb. gerçekler orta yerde dururken, iktidar sözcüleri hala daha savaş naraları atıp, sağı solu tehdit ediyorlar. Öte yandan gelişmelerin seyri, içten içe huzursuzluğu artan ve bunu çeşitli mecralarda tepkiye konu eden emekçi kitlelerin, iktidarın kirli savaş politikalarına dünkü gibi kolayından alkış tutmayacağını da gösteriyor.

Yine Suriye üzerinden ön planda duran temel emperyalist aktörlerin, gerici-faşist iktidarın Suriye politikalarına dönük açık ya da örtülü tepkisi de iktidar payına işlerin dünkü kadar kolayından kotarılamayacağını gösteriyor. Öyle ki, girilecek yeni bir savaş macerasının gerici-faşist rejimi çok daha ağır bir batağın içerisinde sürüklemeye ihtimali gündün güne güçleniyor. Böylesi bir süreçte gerek emperyalistlerin gerekse bölgesel güçlerin Erdoğan yönetimini Suriye’de alenen “istenmeyen adam” ilan etmesi de ihtimal dahilinde.

Rejimin faiz politikaları üzerinden devam eden tartışmalara değinmek gerekirse; ortada herhangi bir ekonomi yönetiminin ve orta vadede elle tutulur bir politikadan bahsetmek mümkün değil. Kendi bekasına odaklanmış bulunan iktidar, faizleri düşük tutarak ve rakamlarla oynayarak enflasyon oranlarını bir sınırdan sabitlemeye çalışıyor. Düşük faizin cezbi ile kısa vadede büyüme sağlayacak yatırımların gerçekleşmesini umuyor (ki uzun süreli yaşanacak durağanlık ve daralma, kriz gerçeğini inkâr edilmez bir noktaya getirecektir). Her adımında işgücünü alabildiğine ucuzlatarak yabancı sermayeye “cennet” vadediyor. Lakin,

sermaye büyüme kadar “istikrarlı” bir büyümeyi ve sömürü koşullarının sorunsuz devam etmesi için “güven ortamını” esas alır. Sermaye adına Türkiye’de olmayan tam da budur. Bunu gerek TÜSİAD kodamanlarının son açıklamalarında gerekse emperyalist güçlerin ekonomi merkezleri tarafından yapılan değerlendirmelerde görmek mümkün. Onlar da çok yönlü kriz dinamiklerinin Türkiye ekonomisi üzerinde yarattığı belirgin ağırlığın farkındalar. Öyle ya, tek başına faizleri düşük tutarak, bu yolla masa başı enflasyon rakamları belirleyerek işler yoluna konmuyor. Dahası, bu ikili mekanizma TL’nin değer kaybetmesine, çakma enflasyon rakamları üzerinden belirlenen ücret artışları ile emekçilerin alım gücünün alabildiğine aşağı çekilmesine yol açıyor. Sömürü için uygun ortam yaratılsa da bu durum sosyal bunalımı alabildiğine ağırlaştırıyor, emek-sermaye çelişmesini günbegün derinleştiriyor ve ciddi patlamaların önünü açıyor. Ekonominin daha bir kırılgan hale geldiği şu günlerde gelişecek bir sosyal hareketlilik, sermayedarların en son isteyeceği şey olsa gerek.

Ekonomi üzerinde ciddi etkiler yaratacak bir diğer etken ise, içeride ve dışarıda her geçen gün belirginleşen siyasal kaos ortamıdır. Gerici-faşist rejimin güçsüzlüğü ve açmazları, iktidarını korumak adına dış politika alanında ve içerideki gelişmeler karşısında kaosu derinleştirecek politik yönelimlere girmesini de peşinden getiriyor. Suriye’ye dönük savaş hazırlığı, düzen muhalefeti üzerinden toplumsal mücadele güçlerini alenen hedef alan tehditler, rejimdeki çürümenin ortalığa saçılmasına rağmen iktidar sözcülerinin üç maymunu oynaması, faşist-baskı ve zorbalığı tahkim etme hedefiyle gündeme getirilen yasal/fiili uygulamalar vb. olgular, düzen siyasetine rengini veren kaos ortamını her

geçen gün derinleştirmektedir. Dolayısıyla, kaosla belirlenen ve öngörülemez hale gelen siyasal konjonktür halihazırda kırılgan olan Türkiye ekonomisi adına bir başka risk alanını oluşturmaktadır.

Gerici-faşist rejimin dümeni, çok yönlü krizleri yönetme konusunda “çürümeye ve paslanmaya” da bağlı olarak o denli kilitlenmiş durumda ki, kendisiyle birlikte bütün bir toplumu uçurumun kenarına doğru sürüklemekte sakınca görmüyor.

Bu durum, iktidarın esneme ve manevra kabiliyetini hepten yitirdiğini de gözler önüne seriyor.

“Büyükelçiler krizi” örneğinde olduğu gibi “U dönüşleri” yapmak zorunda oldukları bir süreçte bile “hala güçlüyüz” imajı yaratmak için gündeme getirdikleri demagogik söylemler ise eskisi gibi prim yapmıyor. Aynı şey savaş ve saldırganlık politikaları payına da öyle.

Bu noktada işçi ve emekçiler açısından esas sorun, iktidarın yahut düzen siyasetindeki aktörlerin akıbetinin ne şekilde zuhur edeceği değil, giderek ağırlaşan ve her geçen gün faturası büyüyen iktisadi, siyasal ve sosyal bunalımların yarattığı yıkım karşısında nasıl bir yönetim içerisinde gireceğidir. Zira, Türkiye kapitalizminin ve gerici düzen siyasetinin kriz ve açmazları, ancak işçi sınıfı eksenli sosyal mücadelelerle derinleştirilebilir, kaynağında kapitalist sistemin yer aldığı krizlerin faturası asalak burjuvalara ancak bu yolla kesilebilir, yani gidişat sistemin aleyhine çevrilebilir.

Bu karabasan atmosfer ve ağır yaşam koşulları ancak bu türden mücadeleler ile aşılabilir.

İşçi ve emekçiler açısından tersi her türlü gelişme, gerici-faşist rejimin akıbeti ne olursa olsun çok yönlü krizlerin faturasını döne döne ödemekle sonuçlanacaktır.

“Demokrat” elçiler, sahte kabadayılar

Aralarında ABD, Almanya, Fransa gibi emperyalist devletlerin de bulunduğu 10 ülke büyükelçisinin Osman Kavala'nın serbest bırakılması için Dışişleri Bakanlığı'na 'uyarı mektubu' vermesi sarayda paçaları tutuşturmuş görünüyor. Emperyalistler tarafından kurulan, bir dönem "ılımlı İslam modeli" diye pazarlanan, onların desteği ile iktidara taşınan AKP her zaman sırtını onlara dayayarak var oldu. Bu destek boşuna değildi elbet. Zira siyasal İslamcı bir odak olan AKP, emperyalist ve siyonist güçlerin Ortadoğu'ya dönük kanlı planlarının hayata geçirilmesi için elinden geleni ardına koymadı. Bu suç ortaklığının en bariz en iğrenç örneği, AKP iktidarının Suriye'nin yıkılıp yıkılmasında oynadığı roldür.

Tayyip Erdoğan'la AKP'sinin emperyalistler için eskisi kadar kullanışlı olmadığına dair veriler önceden de vardı. ABD Başkanı Joe Biden'ın AKP şefine karşı aldığı tutum bu durum hakkında fikir veriyordu. Yine de ABD tarafından organize edildiği söylenen '10 büyükelçinin mektubu' olayı, dinci-faşist rejime dolaysız bir uyarı niteliği taşıyor. Tayyip Erdoğan'ın bu kadar hiddetlenmesi, emperyalist efendileri nezdindeki itibarının düzleme ihtimalinin çok düşmüş olduğu idrak etmesinden kaynaklanıyor.

Olağan koşullarda, yıllardan beri tek bir delil olmadan hapiste tutulan Osman Kavala'nın serbest bırakılmasının istenmesi, AKP şefini çok rahatsız etmezdi. Zira daha önce "Hayatta kaldığım sürece Rahip Branson hapisten çıkmayacak" diye nara atan adam, Trump'tan gelen "Bırak" emriyle yelkenleri indirmişti. Trump'ın kendisine "Aptal olma" demesini de gıkını çıkarmadan sineye çekmişti. Ne de olsa Trump işbirliğinden memnundu. Oysa şimdi durum farklı; mafyatik rejim içeride meşruiyetini tamamen yitirmiş, dışarıda ise itibarı yerlerde sürünüyor. Belli ki, dinci diktatör kokuşmuş saltanatını ayakta tutmanın giderek zorlaştığını görüyor ve bundan dolayı zıvanadan çıkıyor.

10 büyükelçinin "istenmeyen kişi" (persona non grata) ilan edileceğini söyleyen Tayyip Erdoğan, emperyalist efendilerine "size bu kadar hizmet ettim, beni silip atamazsınız" mesajı vermeye çalışıyor. AKP şefi rejimin tek adamı olmasına

rağmen büyükelçileri sınır dışı etme kararı alamadı. Güya bu adımı atması için bakana talimat verdi. AKP'li bakanların birer 'iradesiz saray kuklası' olduğu dikkate alındığında, büyükelçileri sınırdışı etme kararının ancak Tayyip Erdoğan tarafından alınabileceği aşikar. Böyle bir kararın pahalıya mal olacağını bilen AKP şefi, kameralar önünde nara atarken perde arkasında emperyalist efendileriyle pazarlık yaparak anlaşmaya vardı.

AKP şefinin yanısıra çetebaşı Dışişleri Bakanı, Meclis Başkanı ve saray beslemesi medya koro halinde büyükelçilere saldırdı. Oysa perde arkasından pazarlık yapılarak en azından şimdilik bir anlaşmaya varıldı. "Diplomatik İlişkiler Hakkındaki Viyana Sözleşmesi'nin 41. Maddesi" vurgusu yapılarak, saray rejimine propaganda yapma olanağı sağlandı. Tayyip Erdoğan'ın bu pazarlıkta neler vadedtiği ise, bir süre sonra açığa çıkacaktır.

"Talimatı Dışişleri Bakanımıza verdim, 'Bu 10 büyükelçinin bir an önce istenmeyen adam ilan edilmesini hemen halledeceksiniz' dedim" diye açıklama yapan AKP şefi, bu mealdeki lafları birden fazla kez tekrarladı. Buna rağmen bir kez daha sözlerini yuttu ve tam bir pişkinlikle "geri adım atmam" havalarına girdi. Besleme medya ise "zafer naraları" atarak saray dalkavukluğu yarışına girmiş halde.

Sahte zaferle idare etmeye çalışan dinci-faşist rejim, büyükelçiler meselesini gündemde tutmaya devam ediyor. 29 Ekim resepsiyonuna 10 büyükelçi çağırılmayan Tayyip Erdoğan, güya kokuşmuş rejimine itibar devşirmeye çalıştı.

Oysa 41. maddeye atf somut bir geri adımdan çok 'gerilimi düşürme taktiği'dir. Nitekim emperyalist merkezlerdeki medya, AKP şefinin geri adım attığını savunuyor. Yani her iki taraf diğerine geri adım attığını söylüyor. Görüldüğü kadarıyla iki taraf da şimdilik 'orta yol' bulunması konusunda anlaşmış. Tabii bu tür pazarlıklarda efendilerden çok işbirlikçilerin tavizler vermesi kuraldır. Çöküşün eşliğindeki ekonomisi büyük ölçüde emperyalist merkezlere bağımlı olan bir rejimin tavizler vermek dışında seçenekleri bulunmuyor. Hal böyleyken Tayyip Erdoğan'la müritlerinin Türkiye'nin büyüklüğü üzerine savurdıkları palavraları, doğal olarak pek az kişi yutar.

Emperyalistlerin, uyarı mektuplarını Osman Kavala üzerinden vermeleri, sanki saray rejiminin zorbalığına karşı alınan bir tutummuş gibi gösteriliyor. Oysa bu, kaba riyakarlıktan başka bir anlam taşımıyor. Zira AKP-MHP rejiminin faşist baskı ve zorbalığının on binlerce kurbanı var. Bunları izlemekle yetinenlerin sadece Osman Kavala olayını gündeme getirmeleri, esas dertlerinin baskı ve zorbalığa karşı tutum almak değil, saray rejimine ayar çekmek olduğuna işaret ediyor. Pazarlığa oturup anlaşmaya varmaları, insan hakları ihlallerinin umurlarında olmadığını ispatlıyor.

Demokratik hakların, özgürlüklerin ya da genel anlamıyla insan haklarının hoyratça çiğnenmesi emperyalistler tarafından korunan rejimlerin 'olağan' icratlarıdır. Bütün faşist rejimler, ABD başta olmak üzere emperyalist merkezlerden

güç olarak ayakta durmuştur. 1980'deki 12 Eylül askeri faşist darbesinin olduğu gibi, AKP-MHP koalisyonunun kurduğu dinci-faşist rejimin de arkasında emperyalistler var. Saraya uyarı yapılması ise insan hakları ihlallerinin artmasından değil, Tayyip Erdoğan ve AKP'nin eskisi kadar işlevsel olmamasından kaynaklanıyor. El Kaide, IŞİD, Taliban, Suudi Arabistan gibi vahşi şeriatçı güçlerle işbirliği yapan emperyalistlerin, Türkiye'de hakların ve özgürlüklerin hoyratça ayaklar altına alınmasından rahatsızlık duymasını beklemek, abesle iştigal olur.

Vurgulamak gerekiyor ki, emperyalistler ne kadar "demokrat"sa Tayyip Erdoğan'la avanesi de o kadar "kabadayı". Ortada gerici, sefil çıkarların çatışmasından doğan bir gerilim var. Bu bahiste ne 10 büyükelçinin "demokratlığına" inanılabilir ne de saray rejiminin 'kimse işçilerimize karışamaz' palavrası ciddiye alınabilir.

AKP-MHP rejiminin dinci-faşist zorbalığı anacak işçilerin, emekçilerin ve tüm ezilenlerin örgütlü mücadelesiyle püskürtülebilir. Böyle bir mücadele geliştiğinde ise, emperyalist güçlerin saray rejimini savunacaklarından kuşku duymamak gerekiyor. Zira dinci-faşist rejimi geriletecek güçte bir toplumsal muhalefet, doğası gereği anti-emperyalist de olacaktır. Çünkü bu çağda dinci-gericilik dahil her tür gericiliğe karşı yükseltelen samimi mücadele aynı zamanda anti-emperyalist olmak zorundadır.

Savaş tamtamları ve Kürt düşmanlığı

A. Engin Yılmaz

Sermaye devleti AKP yönetimi altında tarihinin en çürümüş, çeteleşmiş ve mafyalaşmış dönemini yaşıyor. Sermaye düzeni her alanda içinden çıkılmaz çok boyutlu bir kriz içinde debeleniyor. İktidar, en kirli ve en kanlı icraatlarıyla, emekçiler için yaşamı cehenneme çeviren politikalarıyla, eriyen tabanı, büyük darbe almış meşruiyeti ve yüz yüze kaldığı çıkışsızlığıyla ömrünün sonunu gelmiş durumda. Ayakta kalışını daha çok zora ve zorbalığa, toplumda yarattığı kutuplaşmaya borçlu. Fakat tüm çabalarına rağmen onun dönemi kapanmaktadır. TÜSİAD'ın demokrasi ve laikliğin önemine, hukukun üstünlüğü ve yargının bağımsızlığına, tüm vatandaşlar için hak ve özgürlüklerin güvenceye alınmasına özel vurgular içeren "Yeni Bir Anlayışla Geleceği İnşa" programı da AKP sonrası döneme hazırlığın ürünüdür. Artık tartışılan, Erdoğan ve AKP'sinin döneminin kapanıp kapanmayacağı değil, bu dönemin nasıl kapanacağı ve yeni dönemin nasıl olacağıdır.

Erdoğan'ın izlediği ve boyunu aştığı maceralar içeren dış politikası, uçaklığı yaptıği emperyalist efendileri başta olmak üzere uluslararası bir dizi güç tarafından da "isyan" ve tepkiyle karşılanmaktadır. Erdoğan iktidarının müttefikleri tarafından da artık kabul görmediği, onlar nezdinde de döneminin kapanmakta olduğunu-olması gerektiğini gösteren çokça işaret var. Uluslararası Mali Eylem Görev Gücü'nün kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda Türkiye'yi gri listeye alması, 10 ülkenin Osman Kavala'nın serbest bırakılmasını isteyen açıklaması, Halkbank'ın ABD'de de yargılanabileceği, ABD Kongre üyelerinden Dışişleri Bakanı Blinken'a Türkiye'ye F-16 satmayı mektubu, Batılı emperyalistlerin "sertleşen" tutumu ve ABD ile gerilimin tırmanarak sürmesi gibi adımlar, bu gerçeğin dikkate değer bazı göstergeleridir.

Bütün bunlar, dinci faşist iktidarın içte olduğu kadar dışta da büyük bir çikışsızlık ve kuşatılmışlık içinde olduğunu gösteriyor. ABD ve Rusya arasındaki çatıllara oynama manevraları da pek işe yaramıyor. Dolayısıyla sadece iç politikaya dönük olma hedefiyle zaman zaman kükrediği ABD ve NATO karşısında kuyruğunu kısmış, kendini onların insa-

İşgal girişiminin karşısına dikilmek ilerici ve devrimci güçlerin önünde duran temel görevlerden biridir. Türk sermaye devletinin komşu halklara ve Kürt halkının kazanımlarına karşı elde edeceği başarı, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerindeki sınıfsal kölelik zincirlerine yeni halkalar eklemek anlamına gelecektir.

fina terk etmiş durumda. Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın, NATO Savunma Bakanları Toplantısı sonrası soruları yanıtlarken, "Bazıları bilinçli veya bilinçsiz olarak 'Türkiye bir yere mi gidiyor' gibi söylemlerde bulunuyor. Türkiye'nin bir yere gittiği yok. 70 yıldan beri biz NATO'nun şerefli bir üyesiyiz." açıklaması da bunu göstermektedir. Zira onlar, zaten her zaman NATO'cu ve Amerikancıydılar.

İÇERDEKİ ÇÖKÜŞÜ İŞGAL VE 'SAVAŞLA' AŞMA GİRİŞİMİ

Erdoğan ve rejimi, çok boyutlu kuşatılmışlık karşısında içerideki konumunu güçlendirmek için özellikle de Suriye'de yeni bir maceraya girişmek istiyor. Yeni bir savaş histerisi tırmandırıyor. Son haftalarda gündem konusu olan Suriye ve

Irak'a askeri operasyon arzusu, rejim için bir çıkış imkanı olarak görülüyor. Erdoğan'a verilen yetkinin iki yıl daha uzatılması da bunun sonucudur. Artık içerde çok yönlü kuşatılmışlığın çaresizliği içinde olduğunu, iktidardaki ömrünün sonuna geldiğini bilen Erdoğan, işgal hareketini gündeme getirerek ömrünü uzatmak istiyor.

AKP-MHP iktidarı, savaş tamtamlarıyla içerde yaşanan büyük ekonomik, siyasal ve sosyal sorunların, bu sorunların emekçilerin yaşamanda yarattığı büyük acıların ve yıkımların üzerini "ulusal güvenlik" ve "terörle mücadele" gibi gerekçelerle örtmeye çalışmaktadır. Yarattığı bataklığın içinden çıkamayan rejim, çözümlü dışa dönük saldırganlıkta aramaya yöneliyor. Yükseltilecek milliyetçilik ve şovenizm dalgasıyla Türkiye emekçile-

ri yeniden şoven histeriyle kuşatılmak isteniyor. Böylece, eriyen tabanını ve yerlerde sürünen itibarını koruyabileceğini ve aynı zamanda burjuva muhalefeti yedekleyebileceğini, onun yükselişini önleyebileceğini hedefliyor. Öte taraftan da biriken sosyal mücadele dinamiklerini patlamadan bastırmak istiyor. Temel bir amaç olarak da işgalci saldırganlığa yeni bir halka ekleyerek, Kürt halkı ve hareketinin elde ettiği mevzileri ve bunun kalıcı bir statüye kavuşmasını engellemek, dahası tasfiye etmek istiyor. Bölgedeki emperyalist yağmada pay kapmak da amaçlar arasındadır.

Türkiye kapitalizmi ve onun dümesinde bulunan AKP-MHP bloku, zorbalığın yanı sıra militarist ve savaşçı girişimlerini "iç ve dış düşmana" karşı sürekli güçlendirmesi de bundandır. İçerde tır-

mandırılan zorbalığa ve devlet terörü- ne dışarda saldırgan ve savaşçı adımlar eşlik ediyor. "Ulusal güvenlik ve teröre karşı mücadele" adına iç ve dış güvenlik harcamalarının ulaştığı devasa boyut da bunu kanıtlıyor.

OPERASYON İÇİN ABD VE RUSYA'YA MUHTAÇLIK

Bu ve benzeri amaçlar için Suriye ve Irak'a karşı gündeme getirilen askeri operasyonun, ABD ve Rusya'nın onayı olmadan gerçekleşmesi olası görünmüyor. Putin'le yaptığı ve hiçbir devlet temsilcisini katmadığı "baş başa" toplantıda Erdoğan'ın Rusya'ya ne gibi tavizler karşılığında işgal "izni" alacağı bilinmiyor. ABD ise uşağına karşı "sertliğini" sürdürmekte ve Kürt müttefiklerini yalnız bırakmayacağını söylemektedir. Dolayısıyla Erdoğan, operasyon için ekim ayında Roma'da yapılacak olan G-20 zirvesini, yani Biden ile yapacağı görüşmeyi bekliyor. Kürt sorunu sadece iç değil, bölgesel bir sorun, dahası emperyalist güçlerin de müdahil olduğu uluslararası bir sorun haline geldiği içindir ki Rusya, ABD, AB, Arap ülkeleri vb. arasındaki çelişki ve çıkar çatışmaları gibi faktörler ve küresel emperyalist güçlerin tutumu, Türkiye'nin askeri operasyon tutumunu belirleyecek temel etkenlerdir.

Suriye'de Esad rejimini yıkmak için Türk devletiyle birlikte hareket eden ülkelerin çoğu, gelinen aşamada "Esad'sız Suriye" dayatmalarından vazgeçmiş görünüyorlar. Diğer yandan da Suudi Arabistan, BAE, Ürdün, Bahreyn, Cezayir, Tunus gibi ülkeler Suriye ile tekrar ilişki kurmaya yönelmiş, telefon trafiğini sıklaştırmış bulunuyorlar. Rusya ile ABD'nin Fırat'ın doğusuna çözüm arayışında olduğu da söyleniyor. Avrupa ülkelerinin Şam'daki elçiliklerini yeniden açacağı iddia ediliyor. Yanı sıra Interpol, Suriye'yi yeniden üyeliğe kabul ettiğini ve Şam ofisine tüm yetkilerini iade ettiğini açıkladı. Avrupa Parlamentosu (AP) ise Suriye savaşının 10. yılı nedeniyle aldığı kararda Türkiye'nin Kuzey ve Doğu Suriye'deki varlığını "uluslararası hukuku ihlal etmek" ve "işgal" olarak tanımladı. Bu ve öteki başka gelişmeler, Suriye'de yeni bir evreye geçileceğine işaret ediyor. Amerikan dergisi *Newsweek*'in Esad'ı son sayısının kapağına taşıyarak "Geri döndü" manşetini atması, Esad'ın "dünya sahnesine dönmekte olduğunu" yazması da bunu anlatıyor.

Tüm iç ve dış hezimet, Erdoğan'ı askeri operasyon ihtiyacına zorlamış ve onun bu yönlü arzularını kamçulamış görünüyor. Ama lehine olan tüm gelişmelere rağmen Erdoğan ve rejiminin herkese "kafa tutması", nasıl bir gözü dönmüştük içinde bulunduğuna ve ömrünü uzatmak

için (yapıp yapamayacağından bağımsız olarak) olmadık çılgnlıklara başvurma ihtiyacına işaret ediyor.

HEDEF, AYNI ZAMANDA KÜRTLERİN KAZANIMLARININ TASFİYESİDİR

ABD önderliğindeki Batılı emperyalistler Ortadoğu halklarına cehennemini yaşatıp, bunu halen de sürdürüyorlarken, Türkiye'nin faşist AKP iktidarı da işlenen büyük suçların baş sorumluluğunu üstlendi. Hedefinde ise büyük Osmanlıcılık rüyasının yanı sıra Kürt halkının kazanımlarının tasfiyesi vardı. Kürt hareketi ve halkının bölgesel düzeydeki kazanımlarının tasfiye edilmesi, Türkiye'nin Ortadoğu'ya ilişkin izlediği dış politikanın temel esaslarından biri olmaya devam ediyor.

Türkiye'nin "ulusal güvenlik" olarak ileri sürdüğü şey, Kürt halkının ve hareketinin kazanımlarıdır, somut olarak Rojava'daki fiili özerk yönetimdir. Kürtlerin Suriye'deki özerklik gibi fiili bir kazanımının uluslararası alanda meşruiyet kazanıp onay görmesi düşüncesi, Türkiye'nin kabusu gibidir. Türk sömürgeci rejimi, bunları tehlike olarak görüyor ve karşı adım atmaya çalışıyor. Halihazırda Suriye ve Irak'ta işgalci konumda bulunan Türk sermaye devleti, Suriye ve Irak'a yapmayı planladığı yeni bir askeri operasyonla işgal edilen alanlara yenilerini eklemek istediği gibi, Kürt halkının eşitlik ve özgürlük özlemini de boğmayı hedefliyor.

Sömürgeci Türk sermaye iktidarı, Kürt halkına, hareketine ve kazanımlarına saldırmak ile Türkiye işçi sınıfını ve emekçi kitleleri ırkçı-şoven zehirle sersemletmeyi iç içe yürütmektedir. Ağır ekonomik krizin sonu gelmeyen faturalarına, zora ve zorbalığa, dinsel gericiliğe ve yobazlığa, hırsızlık, yolsuzluk ve yağmaya karşı emekçilerin büyüyen öfkelerini denetim altına almanın da yollarından biridir bu. Yanı sıra "ulusal güvenlik", "teröre karşı mücadele" palavralarıyla demokratik hak ve özgürlüklerin gasp edilmesine ve devlet terörünün tırmandırılmasına da meşruluk kazandırılmak istenmektedir savaş tamtamlarıyla.

İşgal girişiminin karşısına dikilmek ilericisi ve devrimci güçlerin önünde duran temel görevlerden biridir. Dolayısıyla, sömürgeci Türk sermaye devletinin, kardeş Kürt halkının kazanımlarını tasfiye çabasına ve komşu halklara yönelik saldırganlığına karşı Türkiye işçi sınıfını ve emekçi kitleleri harekete geçirebilmek için çok yönlü ve kesintisiz bir çaba içinde olmak yakıcı önemdedir. Zira Türk sermaye devletinin komşu halklara ve Kürt halkının kazanımlarına karşı elde edeceği başarı, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerindeki sınıfsal kölelik zincirlerine yeni halkalar eklemek anlamına gelecektir.

Savaş tezkeresine karşı ezilen halklarla dayanışmaya!

Irak ve Suriye asker gönderilmesinin iki yıl daha uzatılmasını içeren Cumhurbaşkanlığı tezkeresi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. TBMM'nin TSK unsurlarının Irak ve Suriye'de bulunmasına izin veren kararı, 30 Ekim 2021'den itibaren 2 yıl daha uzatıldı. TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen Irak-Suriye tezkeresi oylamasında CHP ve HDP "hayır" oyu kullandı. Teskere, AKP, MHP, İyi Parti, Memleket Partisi, Demokrat Parti ve Zafer Partisi'nin "evet" oylarıyla kabul edildi. DEVA Partisi ise tezkereye destek vermediklerini ve "çekimser" oy kullandıklarını duyurdu.

Savaş tezkeresinin uzatılmasına "PKK ve PYD-YPG'nin Suriye'de bölücü faaliyetler yürüttüğü", Irak'ta ise "PKK ve IŞİD unsurlarının varlığını sürdürdüğü ve bunun da Türkiye'nin güvenliğine doğrudan tehdit oluşturduğu" türünden demagojik söylemler gerekçe gösterildi.

Tezkerenin uzatılmasına dönük gerekçe ve hedeflerden de anlaşıldığı gibi, sorun "ulusal güvenlik", "barış ve istikrar" değildir. Sermaye devleti adına asıl olan, başta Kürt halkının kazanımlarını boğmak, bölgeyi yıkıma sürükleyen savaş politikaları üzerinden kendi sefil çıkarlarını güvenceye almaktır. Savaş tezkeresinin hedefleri arasında IŞİD ve benzeri cihatçı katil sürülerini eğiten, onlara üs, silah, istihbarat, lojistik ve sağlık hizmetleri sağlayan dinci-faşist rejimin "IŞİD'le mücadele ediyoruz" söylemi palavradan ibarettir. Halkların başına bela olmuş bu cihatçı terör örgütleri, AKP-MHP iktidarı ve batılı emperyalistlerin bizzat kendi eseri-

dir.

Dolayısıyla tüm iddiaların aksine, savaş teskeresinin asıl hedefi, Suriyeli Kürtlerin kendi topraklarında elde ettikleri haklı ve meşru kazanımlarını yok etmektir. Rojava'daki fiili özerklik, başından itibaren sömürgeci Türk sermaye devletinin en büyük kâbusu olageldi. Bu nedenle Kürt halkının Rojava kazanımını boğmak, AKP iktidarının temel hedefidir. Bir başka hedef ise hali hazırda bir bölümü işgal edilen Suriye topraklarının bir kısmını daha işgal etmektir. Gericifaşist rejimin uzatılan savaş teskeresi üzerinden iç politik yaşama dönük kirli hesaplar yaptığı da açık. Ağır ekonomik krizin sonu gelmeyen faturasına karşı öfke ve tepkisi büyüyen işçilerin ve emekçilerin kudurgan bir şovenizmle zehirlenip sersemletilmesi, ekonomik, siyasi ve sosyal sorunların üstünün örtülmesi, demokratik hak ve özgürlüklerin tasfiyesi ve iktidarın ömrünün uzatılması da teskerenin amaçları arasındadır. Özetle, uzatılan savaş tezkeresinin içeriye ve dışarıya dönük kirli politikalara hizmet edeceği orta yerde durmaktadır.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri, Türkiye'nin tüm ilericisi, demokratik ve devrimci güçleri savaş teskeresinin karşısına dikilmeli, hep birlikte Kürt halkının haklı ve onurlu direnişini, onun elde ettiği demokratik kazanımları sahiplenmelidir. Kardeş Suriye ve Irak halklarına yönelik saldırganlığa, komşu ülke topraklarının işgaline karşı ezilen halkların yegâne kurtuluş yolu olan sosyalizm bayrağı altında birleşik devrimci mücadeleyi yükseltmelidir.

AKP şefinin Afrika ziyareti

AKP şefi Tayyip Erdoğan, 17-20 Ekim tarihleri arasında Afrika ülkelerinden Angola, Togo ve Nijerya'yı "ziyaret" etti. Öncesinde İletişim Başkanlığı'nın yaptığı açıklamada, ziyaretin görünürdeki amaçları da dile getirildi:

"Sayın Cumhurbaşkanımızın Angola'yı ziyaretleri, Türkiye'den bu ülkeye Cumhurbaşkanlığı düzeyinde yapılan ilk resmi ziyareti teşkil edecektir. Cumhurbaşkanı Joao Manuel Goncalves Lourenço'nun 27-28 Temmuz 2021 tarihlerinde ülkemize gerçekleştirdiği ziyaretle ivme kazanan siyasi ve ekonomik ilişkiler, bu tarihi ziyaretle daha ileri noktaya taşınacaktır. Togo'ya yapılacak ziyaret de keza Türkiye'den bu ülkeye Cumhurbaşkanlığı düzeyinde yapılan ilk resmi ziyaret olması hasebiyle tarihi nitelik arz etmektedir. Lome'de gerçekleştirilecek görüşmelerde ikili ilişkiler tüm veçheleriyle ele alınacak, iş birliğinin pekiştirilmesi üzerinde durulacaktır. Sayın Cumhurbaşkanımız Afrika turunun son durağında köklü ve güçlü ilişkilere sahip olduğumuz Nijerya'yı ziyaret edeceklerdir. Abuja'da yapılacak resmi temaslarda mevcut iş birliğinin derinleştirilmesi için atılabilecek adımlar değerlendirilecektir."

Türkiye'de her türlü kirli işin kotarıldığı bir mafyatik yağma düzeni kurarak muazzam bir servet biriktiren AKP iktidarı, bunu her yolla büyütme çalışıyor. Bu hedefle Afrika'yı gözüne kestiren AKP iktidarının "iş birliğinin pekiştirilmesi"yle esas olarak kastettiği şey, yeraltı ve yerüstü zenginliklerinden faydalanılabilecek ülkeler ile ekonomik ilişkileri geliştirmektir. Daha önce başka ülkelerin sermayedarlarını Türkiye'ye yatırım yapmaya çağırıyorlardı. Söz konusu ziyarette hem Afrikalı sermayedarlara benzer bir çağrı yapılıyor hem de Afrika ülkelerine yatırım işaretleri veriliyor. Afrika dönüşünde, AKP şefinin uçağında götürdüğü yandaş gazetecilerin sorduğu sorulara verdiği yanıt bunu açıkça ortaya koyuyor. Yandaş gazete muhabirinin sorduğu, "Bugüne kadar 30 ayrı Afrika ülkesine toplam 41 ziyaret gerçekleştirdiğinizi söylediniz. Afrika neden önemli?" sorusuna AKP şefinin verdiği cevap şu:

"Özellikle Sahraaltı bölgesini dolaşım istiyorum. Güney Afrika'ya daha önce gittim ama güneye doğru da inip buraya bir daha gitmekte fayda var. Güney Af-

rika tabi bölgenin adeta en diri ülkesi. Üstelik savunma sanayiinde de Güney Afrika çok güçlü. Birlikte atabileceğimiz çok güçlü adımlar var... Fakat tabi bizim Afrika'daki bu dönüşümümüzün durması lazım. Afrika'da bizim yapacağımız daha çok işler var. İş adamlarımızın Angola'daki toplantısı gayet verimli oldu. Ama yetmiyor, bundan sonra bunun takibi gerekiyor. Angola'nın en önemli özelliği, yeraltı zenginliklerinin çok çok fazla olması. Altın var, bakır var. Bunlarla beraber çinko gayet ileri seviyede. Bunun yanında kurşun da var. Bizimle bir paylaşım içerisinde kazan-kazan esasına göre adım atın diyorlar. Elmas yatakları da çok ileri derecede. Fransızlar bunları sömürdü. Ama bunlar bu işin farkına çok geç vardılar. Türkiye olarak bizim derdimiz bunları sömürmek değil. Tam aksine biz yardımcı olalım hem onlara kazandıralım hem de biz kazanalım diyoruz. Mesela Angola petrol noktasında da baya iyi yerde. O adımları atacak olursak bunlarla beraber bizim yatırımcılarımız, girişimcilerimiz de çok ciddi bir kazanım sağlarlar."

Çok yönlü krizler karşısında kamanıp kalan AKP iktidarı, en başta kendi altını oyan, oy desteğini eriten ekonomik krizin etkisini bir nebze olsun azaltabilmek

umuduyla bir kez daha yabancı yatırımcılarının ayağına gitmiştir. AKP şefi, yabancı sermaye arayışla gerçekleştirdiği daha önceki birçok ziyaretinde de yatırım ve "kazan-kazan" çağrı yapmış, Türkiye'nin "ucuz" bir ülke olduğunu ve yabancı sermayenin aradığı tüm koşulları barındırdığını tekrar tekrar dile getirmişti.

Elbette bu "ucuz"luğun ve yabancı sermaye için uygunluğun gerisinde işçi ve emekçilere en betenden yaşam ve çalışma koşullarının dayatılması yatıyor. Özellikle pandemi döneminde Türkiye işçi ve emekçilerine en ağır sefalet koşulları dayatılmıştır. İşçi ve emekçiler ücretli izne çıkarılmak yerine, ölüm ile burun buruna çalışmaya zorlanmışlardır. Asgari ücretin açlık sınırının altında tutulduğu günümüz koşulları, iktidar ve sermayenin "işsizlik" sopası ile dayatılmaktadır. TÜİK verilerine göre ağustos ayında Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 3 milyon 965 bin kişi olurken, istihdam edilenlerin sayısı bir önceki aya göre 14 bin kişi azalarak 28 milyon 706 bin kişiye gerilemiştir. İstihdam oranı ise 0,1 puanlık azalış ile yüzde 45,0 olmuştur. Türkiye'nin "ucuz" bir ülke görülmesinin bir diğer önemli nedeni ise, hakları tırpanlanan, kötü çalışma koşulları dayatılan işçi sınıfının, buna

karşı örgütlü bir mücadele içinde olmasındır. Yapılan son araştırmaya göre, Türkiye'de 14 milyon 371 bin 96 işçiden yalnızca 2 milyon 69 bin 476'sı sendikalıdır. Yani sendikalı işçilerin oranı toplam içinde sadece yüzde 14,40'tır.

Gerici-faşist iktidar, işçi sınıfının örgütsüzlüğünden güç alarak, ekonomik saldırıları hayata geçirmekte, temel tüketim maddelerine zam üstüne zam yapmakta ve krizin faturasını döne döne işçi sınıfına ödetmektedir. İşçi ve emekçileri her bakımdan en ağır çalışma koşullarına ve sefalet ücretlerine mahkum etmenin özgüveniyle "sermaye piyasası"nda küstahça teklifler yapabilmektedir. Tam da işçi sınıfına sefaleti kabul ettirmiş olmasını öne sürerek, yabancı sermayeyi yatırım yapmaya çağırarak, devasa kâr garantisi vermektedir. İşte dinci-faşist iktidarın diline pelesenk ettiği "yerli ve milli"liğin özü budur. Son Afrika ziyareti buna yeniden ayna tutmuştur.

Emeğin bu denli "ucuz" olmaması, yabancı sermayeler için ülkenin "sömürü cenneti" olarak görülmemesi ve hakların bu denli tırpanlanmaması, ancak işçi ve emekçilerin yükselteceği örgütlü mücadele ile mümkün olacaktır.

Çürümüş rejimin arka bahçesi Kıbrıs'ta yaşananlar...

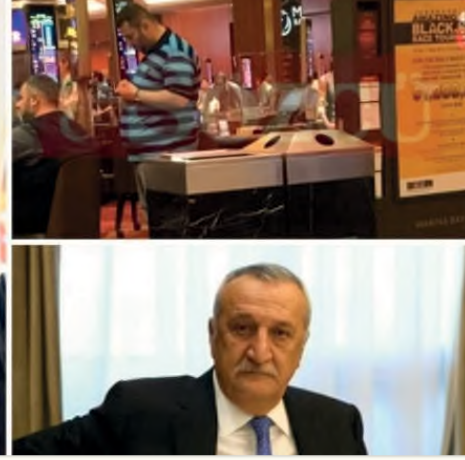
Kıbrıs'ın kumarhanelerinin ve bahis sitelerinin sahibi Halil Falyalı'nın tutulanmasının ardından Kuzey Kıbrıs'ta "mafyatik" yöntemler devreye sokuldu. Mafya şefi Sedat Peker, Halil Falyalı'nın Kıbrıslı siyasilere yönelik arşivinin eline geçtiğini söyledi. "Şahsıma komplo kurran Kıbrıslı siyasiler eğer istifa etmezlerse videolar buradan yayınlanmaya devam edecektir" diyen Peker. Ulusal Birlik Partisi (UBP) Başkanı Ersan Saner'in özel görüntülerinin olduğu bir videoyu yayınladı. Bunun üzerine Saner siyasetten çekildiğini açıkladı.

Kuzey Kıbrıs yönetiminin de Başbakanı olan Saner'in 13 Ekim'deki istifa açıklamasının ardından, bu kez sızdırılan cinsel içerikli bir video iddiası gündeme geldi. Kıbrıs'ta iktidar ortağı Demokrat Parti'nin Genel Başkan Yardımcısı Tözün Tunalı'ya ait olduğu iddia edilen kayıtlar yayınlandı.

Kuzey Kıbrıs'ta siyasetçiler şimdi ülkedeki bu video üzerinden mafya-siyaset ilişkisini konuşuyor. Türkiye'nin kirli arka bahçesi olan, mafya, fuhuş ve kumarhaneleriyle anılan adada yaşananlar, Türkiye'nin çürümüş rejiminin arka bahçesinde ortaya çıkanlardır.

KIRLI İLİŞKİLERİN DÖNDÜĞÜ ARKA BAHÇE

Kıbrıs, Türk sermaye devleti için uluslararası tarihsel bir sorundur. Kıbrıs adası Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları arasındaydı. 1878 sonrası Birleşik Krallık

tarafından kiralandı ve sonrasında tamamen yönetimi ele geçirildi. Kıbrıs Adası 1960'da "Kıbrıs Cumhuriyeti" olarak İngilizlerden bağımsızlığını kazandı. 1967'de Yunanistan'da gerçekleşen darbenin ardından, 1974'te Yunan hükümetinin adaya müdahaleleri gündeme geldi. Darbeci Yunan hükümetinin Türk ve Rumlar arasındaki sorunları körüklemesi çatışma ve katliamlara yol açtı. Ecevit hükümeti bu çatışmaları fırsat bilerek "askeri hareket" başlattı. Türk sermaye devleti, Kıbrıs'ın kuzeyinde, adanın yüzde 38'lik bölümünü işgal etti. 1983'te ise 30 bin kişilik bir askeri kuvvet bulundurduğu Kuzey Kıbrıs'ı tek taraflı bir kararla "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti" ilan etti. Bu "bağımsız cumhuriyeti" Türkiye dışında dünyada tanıyan bir devlet yok.

Kıbrıs'ın uluslararası alanda tanınmaması Türk sermaye devletinin geleneksel olarak kirli işlerini çevirdiği bir arka bahçe olmasında rol oynamaktadır. Ku-

zey Kıbrıs, kontrgerilla artıklarının cirit atması, fuhuş, kumar ve kara para aklama-saklama merkezi olarak kullanılması, faili meçhul cinayetlerin sıklıkla yaşanması ile Türkiye'nin çürümüş rejiminin minyatürü halindedir.

Son Kıbrıs seçimlerinde yaşananlar ise bu ilişkilerin güncel plandaki boyutunu bir kez daha ayna tuttu. Doğu Akdeniz'de yaşanan gerilim ile çakışan bir zaman diliminde Kuzey Kıbrıs'ta seçimler gerçekleşti. Seçimlerden, AKP-MHP iktidar bloğunun açıktan desteklediği eski başbakan ve Ulusal Birlik Partisi Başkanı Ersin Tatar birinci çıkarak, beş yıllığına Cumhurbaşkanı seçildi. AKP-MHP iktidarının açıkça desteklediği Tatar'ın seçiminde TC'den alınan ekonomik, lojistik ve parasal desteğin yanı sıra rakip adaylara yönelik tehdit, şantaj, karalama vb. kirli yöntemler kullanılması önemli rol oynadı. AKP iktidarının Kıbrıs'ta seçimler ve kirli yöntemler konusunda Tatar'a

sunduğu destek, tersinden, Tatar'ın seçilmesi ile bu kez kendisine can simidi olmuştur. İçte beka sorunları, dışta sıkışan gerici-faşist iktidara Kıbrıs'ta yandaş olan birinin destek olması önemliydi.

İsviçre merkezli Ulusötesi Organize Suçlara Karşı Küresel Girişim'in son raporunda Kuzey Kıbrıs'ın IŞİD'den petrol almasının yanı sıra insan, silah, uyuşturucu ve mal kaçakçılığına kadar pek çok "yasadışı" işin mekanı olduğu açıklanıyor.

"YAVRU VATAN" AYNİ BATAKLIK

AKP-MHP rejiminin çürümüşlüğü ve iktidar gücünün zayıflaması ile birlikte daha fazla veri ortalığa dökülmeye devam ediyor. Gerici iktidarın desteklediği kesimlerin büyük bir kısmı bu çürümeden ve ifşaatlardan payını alıyor.

Kuzey Kıbrıs'ta çürüyen rejimin artıklarının maskelerinin düştüğünü, patlak veren video skandalları ve sonrasında gelen istifalar göz önüne seriyor. Kuzey Kıbrıs'taki ifşa videolarının arkasında ise milyarlarca dolarlık yasadışı sanal bahis ve uyuşturucu kaçakçılığı pazarı olduğu iddia ediliyor.

MASAK raporuna göre en az 5 milyon kişi Türkiye'de yasadışı bahis oynuyor ve bu bahislerde kullanılan para en az 50 milyar TL. Bu kara para miktarı Kıbrıs ve Türkiye'deki dengeleri etkileyecek miktarda.

Sedat Peker'in Mayıs ayında yayınladığı ifşaatlarında Halil Falyalı, Binali Yıldırım'ın oğlu Erkam Yıldırım ve Mehmet Ağar'la birlikte uyuşturucu trafiğinde yer alıyor. Kıbrıs'ta yaşanan video skandalların Türkiye'de yaşanan çürümeden bağımsız olmadığı aşikar.

Kuzey Kıbrıs'ta yaşananlar dinci gerici iktidarın güç aldığı rejimin çürümesinin kanıtıdır. Çürüyen ilişkilerin bu kadar açıkça ortaya çıkmış olması Kuzey Kıbrıs'ta hem siyasi bir deprem yaratmış durumda hem de AKP iktidarı için "projelelerin" iflas ettiğini göstermektedir.

Asistan hekim Rümeysa Berin Şen'in 36 saat nöbetten kullandığı araçla "trafik kazası" yaptıktan sonra yaşamını yitirmesi üzerine tabip odaları açıklama yaptı. "Kaza değil cinayet" diyen hekimler, hastanelerde iş yükü nedeniyle gerçekleşen ölümü protesto etti.

Bolu, Balıkesir, Antep, Eskişehir, Adıyaman, Adana, İstanbul-Pendik-Bağcılar-Cerrahpaşa, İzmir, Ankara ve pek çok ilde "Dr. Rümeysa Berin Şen isyanımızda yaşıyor!" şiarıyla eylem yapıldı.

İstanbul Tabip Odası Dr. Rümeysa Berin Şen için İstanbul Tıp Fakültesi önünde saygı duruşu ve basın açıklaması gerçekleştirdi.

Eylemde ilk sözü alan TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur

"Uykusuz asistan ölüm demektir"

Fincancı, ağır çalışma koşullarına karşı mücadele ettiklerini hatırlatarak "Bu bir iş cinayettir. Meslektaşlarımız tükeniyor, bu tükenmeyle intihara sürükleniyor, ülkeyi terk ediyor. Bu gidişe 'dur' demezsek Türkiye hekimsiz kalacak" ifadelerini kullandı. Fincancı, uzun çalışma sürelerine karşı "Emek bizim, söz bizim. Emeğimizi birlikte koruyacağız" dedi.

Ardından İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu'ndan Prof. Dr. Rukiye Eker Ömeroğlu sağlıkta dönüşümün hem hasta hem hekim için ölüm olduğuna dikkat çekerek "5 dakikada muayene"

sisteminin yol açtığı sorunlara değindi. Ardından asistan hekimler adına söz alan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde çalışan Dr. Tahsin Çınar, asistan hekimlerin yaşadığı zorlu çalışma ve yaşam koşullarını aktardı.

Türk Tabipleri Birliği Asistan ve Genç Uzman Hekimler Kolu adına basın açıklamasında yaşamını yitiren asistan hekimler sıralanarak "Bu çok net ki, ucuz iş gücü olarak görülüyoruz. Performans sistemi nedeniyle ücret kesintisi yapılabildiği zaman akla ilk gelenler hastanenin iş yükünü sırtlayan asistan hekimler

oluyor" denildi. "Biz bu düzeni kabul etmiyoruz. Kışkırtılmış sağlık talebinin, basamaklandırılmayan sağlık sisteminin, belirsiz yönetmeliklerin, adaletsiz görev dağılımının yükünü sırtlanmayacağız!" vurgusu yapılan açıklamada, asistan hekimlerin talepleri şöyle sıralandı:

"Uzmanlık eğitimi almak için geldiklerimiz kliniklerde asıl görevimizin öğrenmek olduğunu hatırlatıyor, nitelikli eğitim istiyoruz.

İnsanca çalışma koşullarının sağlanmasını adaletsiz görev dağılımına son verilmesini talep ediyoruz.

Yataklı kurumlar yönetmeliğinde değişikliğe gidilerek nöbet ertesi izin hakkının ücret kesintisi olmaksızın ön koşulsuz tanımlanmasını istiyoruz."

Alba Plastik'te çıkış verilen işçiler:

“Haklarınızı savunun, kendinizi ezdirmeyin!”

Alba'da 21 Ekim Perşembe günü iş çıkışında fabrika önündeki direnişçi arkadaşlarının yanına geldikleri için 22 Ekim'de çıkışları verilen, plastik ve kaplama fabrikalarında çalışan 4 işçi ile konuştuk...

- Alba Plastik fabrikasında çalışma koşullarınız nasıldı?

Meryem Yılmaz: Alba fabrikasında adeta köle gibi çalışıyorduk. İşçiye değer verilmiyordu. Fabrikaya emek veren insanlar değil, sadece üretim yapan birer araç sayılıyorduk. İnsanca bir muamele yoktu.

Kaç yıl geçse de aynı konumda kalıyorduk. Ne bir ödüllendirme vardı ne de iyi çıkardığımız bir işten dolayı teşekkür! Sürekli cezalandırılıyorduk. Muhatap alınmıyorduk ve daha bir sürü sorun...

Firdes Albayrak: Her fabrika ortamında olduğu gibi Alba'da da mobbing yoğun olarak yaşanıyordu. En ufak bir hatamızda bizlere bağırıp çağırıyorlardı. Üretim müdürü gelip “Haydi, haydi!” diyerek hızlı çalışma baskısı yapıyordu. Kaliteci ise daha iyi, kaliteli iş çıkarmamızı istiyordu. İkişinin arasında kalıyorduk. Bir gün işe gitmediğimizde kalite primini alamıyorduk. Hiç izin yapmadığımız günlerde de illa ki bir bahane bulup primi iç ediyorlardı. Sırf iş formuna ismimizi yazmadığımız için bile kalite primimiz kesiliyordu, verilmiyordu desek yanlış olmaz. Kimyasalların kullanıldığı bir ortamda çalıştığımız için sağlığımız çok etkileniyordu. Kimyasal hava solumaktan boğazımız yanıyor.

Çay, yemekhane ve soyunma alanları birbirinden uzak yerler. Gidip gelmemiz zaman alıyor. Önceden cebimize bisküvi vb. koyuyorduk, eziliyordu. Şikayetler sonrasında masalarımıza çekmeceler yapıldı. Sorun bitmedi, bu sefer de çekmecelere yiyecek koymak yasak tartışması başlatıldı. Zaten sadece bir çay molamız var, o da 10 dakika. Bir tane olduğu için 15 dakika olmasını talep ettik. Kaldı ki biz arkadaşlarımızla ancak çay molasında görüşüp, konuşabiliyoruz. Çalışırken kafamızı kaldıramıyoruz. Aslında arkadaşlarımızla iletişim hakkımızı elimizden alıyorlardı, 10 dakika çay molası dayatarak. Toplantıda yöneticiler çay molası hakkımız olmadığını, kendilerinin lütfedip 10 dakika mola verdiklerini söylediler.

Şikayetlerimiz çoktu. Öneri yapın,

deniliyor. Fakat kimsenin yazdığı öneriye bugüne kadar cevap yazılmadı. Ekip liderine iletiyordun, dikkate almıyor. Zaten ekip liderlerini başımıza çobanlık yapınlar diye koyuyorlar. Her gün toplantı yapılıyordu fakat yönetim daha baskın çıkıyordu. Kendi şikayetlerini sıralıyor, daha fazla üretim yapmamız için bize öneri sunuyordu. Bizim ihtiyaçlarımız sürekli görmezden geliniyordu. Bizim acil, önemli bir sorunumuz olduğunda izin almamız da pek mümkün değildi. Doktora gitmek için önce ekip liderine söylüyorduk, o bir üstüne yönlendiriyor, o olmayınca yetkili kim varsa her birine durumu izah etmek zorunda bırakılıyorduk. Onlara sürekli hesap vermek durumunda kalıyorduk.

Bir de üretim müdürü tuvalette kaç dakika durduğumuzun hesabını yapıyor, toplantılarda bunu tartışıyor. Sonuçta kadın işçilerin her ay özel günleri oluyor. Bu günlerde izinli olmamız gerekirken, bizim çalışma saati içinde tuvalete gitme hakkımız dahi yoktu.

Kadın ve erkek işçilerin ücreti eşit değildi. Aynı dönem işe başladığım erkek işçiden daha düşük ücret alıyordum. Bize yapılan baskı da daha fazlaydı. Kadınlara daha rahatından bağırıp çağırıyorlardı. Sesimizi çıkarmak istiyorduk ama azarlanacağımızdan korkuyorduk. Kıyasladığımızda erkek işçiler daha rahat cevap verebiliyor.

Cumartesi günleri beyaz yaka çalışıyor. Bu günler için kameralarla izlendiği-

miz söylenerek, üzerimizde baskı oluşturuyorlardı. Her anımızı telefonlarından takip ettiklerini duyurarak psikolojik olarak bizleri çok rahatsız ediyorlardı.

Bir başka örnek mesailerle ilgili. Ekip lideri gelip “Bugün işin aciliyeti yok onun için seni bugün mesaiye bırakmadım, evine gidebilirsin.” diyordu. Çalışma saatinin sonunda evimize gitmek hakkımız olarak görülmeyip, onların lütfettiği bir şey sayılıyordu. Arkadaşlar olarak bir kahve içmeye gitmek bile lüks olabiliyordu, çünkü çalışmaktan arta kalan zamanımız azdı. Kadın işçiler kocalarından da izin alamıyordu. Fabrikada yöneticilere mecburiyet gibi kadınlar da sürekli olarak eşlerine hesap vermek durumunda kalıyordu.

Murat Uçum: Sağlıksız çalışma koşullarına maruz kalıyorduk. Kimyasal soluyoruz çalıştığımız yerde. İç çamaşırımıza kadar kimyasal etki ediyordu. Bunun dışında da birçok sorun yaşıyoruz. Örneğin iş kazaları çok yaşanıyor. Ben iki kere iş kazası yaşadım ve rapor almış olmamı sıkıntıya çevirdiler.

Benim açımdan başka bir sorun da işi en iyi bilenlerden biri olmama rağmen benim yerime yeni ve istedikleri gibi davranabilecekleri işçiyi yükseltiyorlar. Onların çay molasını bir saate kadar kullanmaları sıkıntı olmuyor. Biz normal hakkımız olan çay molasını kullanamıyoruz bazen. İş baskısı, yoğun çalışma için amirlerin mobbingleri çokça yaşadığımız

sıkıntılar.

Mutlu Mengücek: Çalışma koşullarımız iyi değildi. Mobbing vardı, hadi hadi diye üretim baskısı yapılıyordu. Ben Alba plastikte operatör olarak başladım. İşimi iyi yapıyordum. Beni pohpohluyor, daha fazla iş çıkardığım için arkadaşlarıma örnek gösteriyorlardı. Aslında benim üzerimden arkadaşlarıma üretim baskısı yapıyorlardı. Bu nedenle kimi arkadaşlarımdan eleştiri aldım. Alba yönetimi işçiyi birbirine düşürme stratejisi izliyordu. Yönetim her bölümde daha fazla iş çıkarana örnek gösteriyordu. Üretimde, kalıpta, montajda -her yerde bir rekabet dayatması vardı. Asıl amaç fazla üretimdi. Bunun için de biz işçileri birbirimize düşürüyorlardı.

Alba'daki sistem işçinin sıfır hatayla, sürekli artan tempoda iş yapması üzerine kuruluydu. En ufak hatamızda yaptığımız onca iş görmezden geliniyor, bütün emeğimiz tek kalemde siliniyordu.

- Bu sorunlara karşı neler yaptınız?

Murat Uçum: Toplantı yaparak patrona birebir taleplerimizi ilettiğimiz oldu. Üst yönetime çok defa taleplerimizi ilettik. Yaşadığımız sorunlar çözülmedi.

Firdes Albayrak: Bizler yan yana gelerek, ayrıca sendikalaşmaya giderek her şeyin patronun canının istediği gibi olmayacağını göstermeye çalıştık. Aldığımız ücret hiçbir şekilde yaptığımız iş karşılığı değildi. Bunların düzeltilmesini istedik. Bunun için birer ikişer yan yana

geldik, birliğimizi giderek büyüttük. İşçiler olarak kendi aramızda örgütlülüğümüzü, dayanışmamızı güçlendirdik.

Meryem Yılmaz: Arkadaşlarım birlik olmaktan ve sendikalaşmaktan bahsettiler. Sendika nedir ne değildir, açıkçası bir bilgim yoktu. Sorunlar yaşıyordum ama bir yandan da aldığım ücretin bana yettiğini düşünüyordum. Zaman içinde bize verilenin hiçbir şekilde emeğimizin karşılığı olmadığını anladım. Bir de her şey para değildi. Sonra yan yana gelmeye başladık. Daha iyi koşullarda çalışmak istedik. Kimse bizi ezmesin istedik. Sözümüzün dinlenmesini istedik. Bunu amaçladık. Bunun için birlikte hareket etmeye, dayanışma içinde olmaya çalıştık. Sendika üyelikleri yaptık. Aramızdaki birlik, dayanışma daha fazla olsaydı patronun karşısına daha güçlü çıkabilirdik. Ama her şeye rağmen başımız dik.

Mutlu Mengücek: Alba'da hak hukuk nedir bilmeden çalıştım. Daha fazla çalışırken elimize geçenler sürekli küçüldü. Bir süre sonra, artık bir şeye itiraz etmemiz gerektiğini hissettim. Bu düşünceleri en yakın arkadaşlarımla paylaştım. Ortak hareket etme ihtiyacı duydum. Bir şeylerin değişmesi gerekti, değiştirmemiz gerekti.

İlla sendika değil, birlik beraberlik içinde bir şeyler yapmamız gerekiyordu. Kendi vardiyamızda az çok bunu sağladık. Yan yana gelebildik, sendika üyelikleri yaptık. İşçiler olarak eğitimler yaptık. Bilinçlendik. Alba'da haksızlık vardı, emeğimizin karşılığı yoktu. Amacımız buna son vermektir.

- Fabrikadaki öncü işçiler atıldıktan sonra neler yaşadınız?

Meryem Yılmaz: Örgütlenmeyi başlatan arkadaşlarımız işten atıldı. Fabrika içinde de sendika üyesi olduğu düşünülenlere karşı yönetimin çok yoğun mobbingi yaşandı. Beni de sürekli olarak gözlediler. Hem dışarıda direnişteki arkadaşlarımıza hem de içeride sendika üyelerine yönelik karalama kampanyası

yürüttüler. Bizleri suçluluk psikolojisine sokmaya çalıştılar. Özellikle kapı önünde direnişe geçen arkadaşlarımıza yönelik yalan yanlış sözler sarf edildi. İçeride bu karalamalara müsaade etmedim, arkadaşlarımı savundum. Onlara destek oldum. İçeride sendika çalışmasını da devam ettirmeye çalıştım. Bunun dışında patronun her türlü saldırısına karşı da arkadaşlarımla yanına gitmekten çekinmedim. Şöyle düşünüyorum, onursuz, gurursuz yaşamaktansa işsiz kalırım, daha iyi. Arkadaşlarımı satmadım. Birçok engele rağmen bu davadan dönmedim. Bunun için mutluyum.

- Sendikalaşma sürecinde ne gibi sorunlar yaşadınız?

Mutlu Mengücek: Sendika üyelikleri yaptıktan sonra işten çıkarılan arkadaşlarımız oldu. Sendikalaşmanın sürmesi için arkadaşlarımız dışarıda direnişe geçti. Sendika sahip çıkmadı. Bizler sendikalı, güvenceli çalışmak için mücadele ettik. Aylarımızı verdik, uykusuz kaldık. Tek başına ev geçindiren kadın arkadaşlarımız çocuklarının zamanından çaldılar, tabii ki onların geleceklerini düşündükleri için. Sendikadan böylesine bir tutum beklemiyorduk. Burayı daha ileriye çıkartması gerekirken, elimizden tutmadılar. Az çok tahmin ediyorduk böyle bir ihtimali, hesaba katmıştık. Sendika olsa da olmasa da mücadelemizi sürdürcektik. Onlara mahkum değildik. Nitekim çalışmamız devam etti. Sendikal yetki alınmasa da direnişteki arkadaşlarımıza sahip çıktık. Onları yalnız bırakmadık.

Murat Uçum: Biz kendi içimizde organize olmuştuk ama yeni gelen arkadaşları katmaya çalışıyorduk. Üye sayısını arttırdık fakat öncü arkadaşlarımızın atılmaya başlaması ile sendikalaşma sürecimiz biraz zora girdi. Arkadaşlarımız direnişe başladı, onları tebrik ediyorum. Bu yoldan dönenler oldu, onlara da hakkımı helal etmiyorum. Çünkü bu iş başladı mı sonuna kadar gitmek gereken bir mücadeledir.

Ayın 21'inde Perşembe günü iş çıkışı arkadaşlarımızın yanına gittiğimiz için, yarım saat içinde hepimize telefon edilerek, iş çıkışımızın verildiği söylendi. Onların yaymaya çalıştığı korkuya inat dayanışma içerisinde olduğumuzu, boyun eğmeyeceğimizi göstermiş olduk.

- Sendikayla yaşadığınız sorunlar nelerdir?

Firdes Albayrak: Aylara yayılan bir çalışma vardı. Uzun zaman önce sendikadan yetkililerle görüşmüştük. İlk üyelikleri yapmıştık. Sendika yöneticilerinin ilk yorumlarından biri üyelik yapmada çok yavaş olduğumuzdu. Hatta bize Alba Plastik'ten önce başlayıp hızlıca yetki sayısına ulaşan bir fabrikayı örnek gösterdiler. Daha sonra o fabrikanın sendikal örgütlenme çalışmasının üç yıllık bir arka planı olduğunu öğrendik.

Açıkçası sendika tarafından sürekli olarak ertelendik. Ön süreçte toplantılarımızda onları göremedik. İşten atma saldırısı sonrası ise ilk gün bir görüntü vermenin dışında yine gelmediler. Sendika yetkililerinin zihniyeti şu şekildeydi, sendikal yetkiyi tamamlayın, öyle gelin. Bu zihniyet altında biz yetkiyi alsak bile sendika yine düşerdi diye düşünüyorum. Çünkü bilinçlendirme faaliyeti yok, sadece sayı hesabı var. Ne yazık ki biz basheden beri sendikayı fabrikaya sokmak için mücadele verirken, bu mücadelemiz sendika yöneticileri tarafından boşa düşürüldü.

- Alba Plastik'te yaşanan bu süreç sizde nasıl bir etki bıraktı?

Meryem Yılmaz: Fabrikada yürüttüğümüz çalışma bana çok şey kattı. Üzerimdeki korku kalktı öncelikle, kendime bir özgüven geldi. Haklarım konusunda hiçbir şey bilmiyordum, bu süreçte çok şey öğrendim. Kimseye boyun eğmeyeceğimi de.

Firdes Albayrak: Bu süreçte daha da bilinçlendim. Bir şeyler yanlışsa bunlara hayır demeyi, dur demeyi öğrendim. Bu bana güç verdi. Sonucu ne olursa olsun

doğrunun arkasında durmayı öğrendim. Bir sonraki çalışma hayatım için bana önemli bir deneyim oldu. Genç bir işçi olarak bu yaşta önemli deneyimler kazandım. Bir dahaki fabrikama tecrübe edinmiş olarak gideceğim, bu da büyük bir kazanım.

Mutlu Mengücek: Açıkçası ben daha önce hiç böyle bir çalışmada, sendikal çalışmada bulunmadım. Sendikanın ne olduğunu bilmiyordum. İlk fabrikam ve ilk maceram diyebilirim. Her şeyi de bu çalışma içerisinde öğrendim. Bu mücadele içerisinde elbette ki sorunlarla karşılaştı. Örneğin kimi arkadaşlarımız korktu, patronun ayak oyunlarına geldi, yalanlarına ve vaatlerine kanmış oldu.

Bu süreçte zaman zaman şaşırarak, zaman zaman işten atılan arkadaşlarımızı çok özledik, sıkıntılar yaşadık. Ailemizle çok gerilimli günler de yaşadık, hala da yaşıyoruz. Fakat bütün olumsuzluklara karşı mücadelemizde yarı yoldan dönmedik, arkadaşlarımızı yalnız bırakmadık, içeriden de dayanışma çağrılarını yaptık.

Mücadele ettik. Kapının önünde iki ay aşkın direniş gösteren arkadaşlarımız bedel ödedi. Onlara sahip çıktık. İçeride baskılarla karşı karşıya kaldık. Hala bir korku iklimi var fakat biz yapılması gerekeni yaptık diye düşünüyorum.

- Son olarak nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

Murat Uçum: Alba Plastik işçisi arkadaşlar, bizi boş verin ama kendi hakkınızı savunun, kendinizi ezdirmeyin. Ücretli kölelik düzeninin içerisinde olduğumuzu bilmeleri lazım. Bu sömürüye boyun eğmemeliyiz. Sesimizi duyun, sessiz kalmayın.

Mutlu Mengücek: Patron bir gün yapılan toplantılardan birinde demişti ki, "Siz artık arkadaşlarınıza Alba Plastik'ten bahsederken iyi ki burada çalıştım diyebilirsiniz." Vaatlerde bulunuyordu ama hepsi yalan dolandı. Örneğin kıdem farkları verilecekti, verilmedi. İşçilere sendika yanlış tanıtılıyor veya aman bekleyin, kalıp fabrikasındaki sendikanın haklarını size de vereceğiz diyorlar. Bunlar da sendikalaşma eğiliminin önünü kesmek için hamleydi. Sendikalı olmak güvenceli çalışmaktır, biz bunun mücadelesini verdik. Bugün yasal hakkımız olan sendikalı olma hakkı kullanılmıyor, sendika hakkına sahip çıkmalıyız.

Firdes Albayrak: Tüm işçi arkadaşlara sesleniyorum, doğru olduğunu düşündükleri şeyi yapmaktan korkmasınlar, vazgeçmesinler. Biz bir kazanıyorsak on kazandırıyoruz. Ortada bizim emeğimiz var, bizim hakkımız var. Bilinçlenelim ve çevremizi de bilinçlendirelim.

Zincir kırıldı

Öncelikle belirtmeliyim ki 24 Ekim İşçi-Emekçi Mitingi'ne katılmanın onuru ve mutluluğu içerisindeyim. Miting bilgisini aldığım andan itibaren umut içerisinde, nasıl katılacağımı, çevremdekilere mitingi ve içeriğini nasıl anlatacağımı düşünerek hareket etmeye başladım. Hemen çalıştığım işyerinde iş arkadaşlarımla mitingi paylaştım. Ayrıca çevremdeki uygun insanlara da her gün bilgi aktardım. Yapılan çalışmalarını sosyal medyadan takip etmeye çalıştım.

Mitingin önemi benim için çok farklıydı. En başta direnişçi işçilerin birlikte örgütledikleri, sendikasız ve asgari ücretle çalışanların birlik olup, birlikte ördükleri bir miting olması bakımından çok anlamlıydı. Bir diğer nokta ise asalaklaşmış sendika ağalarından ve ciddi anlamda düzenin sınırlarına hapsedilmiş reformist hareketlerin basıncından, onların "Biz olmazsak kimse bir şey yapamaz" anlayışının hegemonyasından kurtulduğumuz, bunu da pratikte en iyi şekilde gerçekleştirdiğimiz bir miting oldu. Esasında zincir kırıldı.

Miting günü, daha önce organize ettiğimiz gibi, sabah erkenden buluşup Ankara'dan yola çıktık. Yolda mola verdiğimizde fırından sıcak ekmeği alıp, uygun bir yerde ateş yaktık, sucuk ekmeğimizi yedik. Devam eden yolculuk boyunca işçi ve emekçiler üzerine sohbetler yaptık. Yaklaşık beş saatlik yolculuğumuzu tamamlayıp, ilk defa gittiğimiz Kartal'a ulaştık. Miting alanına yakın bir yerde görevli arkadaşlarımızla buluştuk ve çay eşliğinde sohbetler ettik.

Yürüyüş başlangıç yerine gittiğimizde yağmur yağıyordu. İnadına yüzlerce işçi ve emekçi arkadaşımızla bir araya gel-

miş ve yürüyorduk. İlk defa bir mitinge katılan arkadaşlarımız ve hatta ilk defa slogan atan arkadaşlarımız vardı. Bizim için coşkulu ve heyecanlı, umudumuzun büyüdüğü, kendimizi güçlü hissettiğimiz bir miting oldu. Miting kürsüsünde tamamen işçilerin olması, bizi mutlu etti. Sinbo işçilerinin, atık kağıt işçilerinin, Alba işçilerinin alanda kürsüde kendilerini ifade ediyor oluşu alışılmadık dışındadır ama zaten olması gereken bir şeydi. Anladık ki işçiler kendilerini ifade edebiliyor, hedeflerini ortaya koyabiliyorlardı. Birlik ve beraberlik olma sorumluluk ve zorunlulukları üzerinden hareket ettiklerinde bu önemli mitingi düzenleyebileceklerini somut bir şekilde dosta düşmana gösterebiliyorlardı. Miting alanında coşkunluk yüksek olmasının sebebi mitingi direnişçi işçilerin örgütlüyor olmaları, kendilerine güven ve inançlarını pratikte ortaya koymalarıydı. Tam da olması gerektiği gibi, sendika bürokrasisi aşılmıştı. Kürsünün,

sendika ağalarına değil, biz işçi ve emekçilere ait olduğu net bir şekilde açığa çıktı.

Maalesef çok ıslandığımız ve üşüdüğümüz için halaylara kalamadık. Dönüş yolu biraz yorgunluktan dolayı sessiz geçti ama sohbete devam ederek, "İstanbul'un en güzel yanı Ankara'ya dönüşü" diye espri yaptığımız bir 5 saat geçirdik.

Belki birçok hata veya eksiklik vardı. Sadece İstanbul yerelinde düşünülmesi, tarih olarak zamanlama, kitleselliğin sınırlı olması, katılım sağlanmasa bile diğer şehirlerde çalışma yapılmaması, örneğin, panel ve seminerler vb. gibi... Fakat en önemli noktalardan biri kürsünün işçilere ait olmasıydı.

Biz işçi ve emekçiler kendimize güvendiğimizde, cesaret edip bir şey yapmaya karar verdiğimizde gerçekten en iyisini, olması gerekeni yapabileceğimizi gördük. Yıllardır 1 Mayıs'ta, DİSK, Türk-İş gibi bürokrasinin hakim olduğu sendi-

kaların yaptığı eylemlerde hiçbir sonucu olmayan, işçi ve emekçilerin sorunlarını dile getirmeyen mitinglere katılıyorduk. 24 Ekim İşçi-Emekçi Mitingi ile bu anlam-sız, işçi sınıfına hiçbir şey kazandırmayan anlayışı yıkmış olduk. Bundan sonra bizler sınıf hareketi içerisinde çalışmalarımızı yoğunlaştırarak fabrikalarda, OS-B'lerde, işçi semtlerinde örgütlenerek, işyerlerinde komiteler oluşturarak, mücadelemizi büyütmeli, kendi gücümüze güvenerek, irademizi ortaya koymalıyız.

24 Ekim İşçi-Emekçi Mitingini işçi havzalarına yaymalı, işçilerin birleşik sınıf mücadelesini güçlendirmeliyiz. Bu mitinglerin Ankara, İzmir, Bursa, Kayseri gibi işçi kentlerinde de yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Bu miting sonrası hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır. "Buz kırılmış, yol açılmıştır!"

ANKARA'DAN BİR İŞÇİ

Türk-İş Başkanı Atalay işçi düşmanı rejime yaranma peşinde

Türk-İş Başkanı Ergün Atalay iki yıl önce kamu işçilerinin toplu sözleşme görüşmeleri sonrasında açık kalan mikrofondan işçi sınıfını nasıl sattığını Çalışma Bakanı'na söylerken yakalanmıştı. Atalay'ın mikrofonundan duyulanlar, AKP-MHP iktidarına ve sermayeye nasıl hizmet sunduğunu açıkça ortaya koymuştu.

İşçi sınıfına ihanetçi kimliği ayyuka

çıkması bulunan Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay, AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın 10 büyükelçiyle ilgili göstermelik "kuru gürlütü" çıkışına destek verdi.

Selülöz-İş Sendikası'nın Kocaeli'nde yapılan genel kuruluna katılan Atalay konuya dair burada açıklama yaptı. Erdoğan ve AKP-MHP iktidarı, emperyalist efendilerine her türlü hizmeti sunmuş, yabancı kapitalist tekellerle

ortaklaşa ülkeyi yağmalamıyormuş gibi konuşan Türk-İş Başkanı, büyükelçilerin "ülkemize müdahale ettiği" demagojisine sarıldı.

Her türlü baskı ve sömürü uygulamalarını pervasızca hayata geçirerek ülkeyi ucuz iş gücü cenneti haline getiren T. Erdoğan'a verdiği bu destekle Atalay da kimin safında olduğunu bir kez daha gösterdi.

Ülkede hukuk ve yargı düzenini tümüyle ayaklar altına alan, işçilere yönelik keyfi grev yasakları uygulayan, baskı ve gözaltı terörünü eksik etmeyen AKP-MHP iktidarını bu konuda da alkışlayan Türk-İş Başkanı "Sayın Cumhurbaşkanımıza, ülkemizin yargı bağımsızlığına ve işçilerine müdahale girişimlerine karşı gösterdiği kararlı duruştan dolayı Türk-İş olarak teşekkür ediyoruz." dedi. Atalay böylece, çözümsüzlük içerisindeki sermaye iktidarına işçileri yedekleme çabasını da gözler önüne serdi.

“Alba sermayesi de sendikal bürokrasi de işçi sınıfına hesap verecek!”

Bizler emeğimize sahip çıkan, tacize karşı çıkan işçilerdik. Alba yönetiminin işçi-kadın-sendika düşmanı yaklaşımlarına boyun eğmedik, direndik.

Bu süreçte, sadece Alba yönetimine karşı değil, üyesi olduğumuz Petrol-İş Sendikası'nın şube ve genel merkez yöneticilerine karşı da sendikal bürokrasiye karşı da mücadele yürüttük. Direnişimizin en büyük zorlanma noktalarından birisi de bu oldu. Direnişimizi sahiplenmeyen, örgütlenme sürecinde bizleri yalnız bırakan, yetkimiz yok diyerek, tacize uğrayan, işten çıkartılan üyelerine destek olmayan Petrol-İş yönetiminin tutumu sınıf mücadelesinin neresinde durduklarını göstermektedir.

Bu tutum bütün sürecimizi boyunca önümüze engel olarak çıktı. Düşünün ki, bir fabrikada işçiler sendikaya üye oluyor, sendika yönetimi yanında değil, işçiler direnişe başlıyor, sendika yönetimi yanında değil. Haberleri olmadığı da tamamen bir yalan. İlk üyeliklerden itibaren sendika yönetiminin bilgisi dahilinde yürüyen süreçte biz Alba işçileri olarak

elimizden geleni yaparken, sendika yönetimi bizlere sırtını döndü.

Bunu yaparken de Flormar'ın 2 milyon lira maliyeti olduğunu, ancak kimseyi üye yapamadıklarını ifade ederek meseleye üye sayısı ve maliyet hesabı yaparak yaklaştıklarını, maddi hiçbir beklentimiz olmamasına rağmen bir önlüğü bir şapka bile bize vermekten geri durdular.

Direnişin ilk günlerinde sendikaya üyelikler devam ederken sendika yönetiminin bu tutumu fabrika içinde işçilerde güvensizlik yarattı. Sendikaya üye olma-

sının önündeki en büyük engele dönüştü.

Direnişimiz bize ve işçi sınıfımıza göstermiştir ki, sendikal bürokrasiyi sendikalarımızdan def etmek zorundayız. Sendikaların biz işçilere ait olduğunu onlara göstermemiz gerekmektedir.

Direnişimizin sesini birçok fabrikaya taşıdık, Petrol-İş üyesi işçilere çağrılar yaptık.

Direnişimizi KOD-29'a, sendikalaşmanın önündeki engellere, tacize, mobbinge karşı direnen işçilerin gücü ile

birleştirdik. İşçilerin inisiyatif olduğu İşçi Emekçi Mitingi'nin örgütleyicisi olduk.

Sendikamızın genel başkanı “devletle aramızı düzeltmişken direnişlerle anılan bir sendika olmayalım” derken biz pandemi ve kriz ile derinleşen sorunlara karşı direniş alanlarından, meydanlardan ses yükselttik.

Mücadelemizi her alanda sürdürmeye devam edeceğiz. Ancak Alba işçileri olarak fabrika önündeki direnişimizi bugün için sonlandırıyoruz. Eğer ki bir keyfi işten atma daha olsun orada olacağız. Eğer ki tacize, baskıya, hak gasplarına karşı bir ses yükselsin orada olacağız.

Tepeden tırnağa sendikamıza ve tüm sendikalara sirayet etmiş uzlaşmacı, icazetçi, bürokrat anlayışa karşı işçilerin söz-yetki-karar hakkına sahip olduğu mücadeleciler bir çizgide yeniden inşa etme çabasıyla yol yürümeye devam ediyoruz/edeceğiz. Er ya da geç, Alba sermayesi de sendikal bürokrasi de işçi sınıfına hesap verecek.

PETROL-İŞ SENDİKASI'NA ÜYE ALBA DİRENIŞÇİLERİ

Sınıfa özgüven sağlayan direniş mitingi

Kartal'da gerçekleştirilen miting dost olsun, düşman olsun duymayan kalmamıştır demek abartı olmaz. Anlamayan, algılamayan olmadı dersek abartı olur ama özellikle İstanbul'da yaşayıp miting duymayan kalmamıştır.

Çünkü çok yaygın çalışması yapıldı. Sosyal medyada yaygın bir paylaşım yapıldı. Birebir direniş alanlarını ziyaretler, bildiri, afiş vb. çalışmalar gerçekleştirildi. Birebir ulaşılmayanlara da sosyal medya paylaşımları üzerinden miting duyuruldu. HDP'li bazı milletvekilleri de hem mecliste hem de sosyal medya paylaşımlarıyla miting gündeme taşıdı.

Miting duymayan kalmadı. Bir yoldaşın ifade ettiği gibi miting pek çoklarına özgüven sağladı. En başta da sınıfa. “Yapamam, edemem” söylemleri, miting sayesinde “yapmaya, etmeye çalışırım”a dönüştü.

Teorik olarak kesinlikle böyle. Pratikte ise, katılmasa bile mitingin oluşturduğu zemine ayak basan işçiler de böyle düşüneceklerdir.

MİTINGE KATILIM SAYISI DEĞİL MİTINGİN NİTELİĞİ ÖNEMLİ

Miting duymayan kalmadı dedik. Bu yanıyla baktığımızda, katılım azdı demek mümkün. İşçi, emekçilerin miting katılmamasının, sendika ağalarının yarattığı güvensizlikten başlayarak, türlü nedenleri olabilir. Havanın soğuk ve yağışlı olması bile belli oranda katılımı etkilemiştir.

Katılımı azaltan asıl neden ise korkudur. İşten atılma korkusunun yanı sıra, işçi ve emekçi eylemlerine yönelik azgın devlet terörü de korkunun temel nedenlerinden biri. Mitingin yasaklanması bir yana, ön hazırlık çalışması ve yasaklansa dahi en azından yapılacak bir basın açıklaması korku duvarlarını aşındıracaktı. Böyle bile olsa sınıfın kendine olan güveni için bir katkı olacaktı miting çalışması.

Yasaklanmayıp, yapılabilmesi ise özgüvenin sağlanmasını pekiştirici bir etken oldu.

Bu kendiliğinden olan bir şey değil. Asıl olarak sınıf devrimcileri, miting bu temelde ele almalı. Çünkü etkili bir miting çalışması yapılmış olması ve mitingin gerçekleştirilmesi, ulaştığımız işçi ve emekçilere ayağını basacağı somut bir zemin sunmuş oldu.

İşçi ve emekçileri bu ve benzeri mücadeleye zeminleri üzerinde birleştirme ve sınıf hareketini ilerletme sorumluluğu ise devam ediyor. Çünkü, mitingin yarattığı etki ve sonuçları devam eden çalışmamızda gereğince değerlendiremezsek, miting süreci güzel bir anı olarak kalacaktır.

Öte yandan eksiklerimizi görüp, imkânımız oranında gidermek gerekiyor. Birincil eksiklik ses sistemi. Kuşkusuz kürsüde konuşan direnişçi işçileri dinlemeyip, başka şeylerle ilgilenmek bir saygısızlıktır. Ama sendikal bürokrasinin yaptığı mitinglerde kullanılan ses sisteminden dolayı kürsüde konuşulurken, alanda birine “merhaba” derken bile bağırarak zorunda kalıyoruz.

İşçi emekçi mitinginde ise kürsüde bağırarak konuşulduğunda ancak an-

laşılır biçimde duyuluyordu. Kürsüdeki konuşmalar kürsüden 20-30 metre uzaklığa kadar nispeten net ulaşıyor, daha uzak mesafeye ise ses geliyor ama anlaşılmıyordu.

İmkânımız oranında miting veya basın açıklaması için sesimizi daha geniş alana duyuracak ses sistemi vb. bulmak gerekiyor. Bunu da ses sistemi vb. bulamadığımızda böyle bir şeye kalkışmalıyız. Delik ayakkabıyla ıslak zeminde yürümek gibi. Yürüyeceğiz ama imkân yaratıp en azından ayakkabımızı tamir ettirip yola devam edeceğiz.

Mitingin duygusal etkisine gelince: Her sözünün yalan olduğunu bildiğim sendika ağalarını dinlemek yerine, direnişçi işçileri (tam duyamasam bile) dinlemek, hele Dilbent'i, Seçil'i, Ender'i dinlemek oldukça keyifliydi, coşkuluydu. Sadece kürsüden doğru söylemek gerekirse bile, miting tam anlamıyla direniş mitingiydi. Bu yüzden sınıfın ayağını mitingin oluşturduğu zemine bastırmak gerekiyor.

MUHARREM KURŞUN

Katledilişlerinin 50. Yılı...

Dr. Şivan ve

26 Kasım 1971 günü Güney Kürdistan'da Kuzey'in üç Kürt devrimcisi Doktor Şivan (Dr. Sait Kırmızıtoprak), Çeko (Hikmet Buluttekin) ve Brüks (Hasan Yıkılmış) aylarca süren ağır işkencelerin ardından kurşuna dizilirler. Bu olay Kürt solu içinde "İki Sait Olayı" olarak anılıyor. Oysa geride kalan yılların yarattığı açıklıklar gösteriyor ki, gerçekte sözkonusu olan kimliğini yeni yeni oluşturmaya başlayan Kürt ulusal devrimci hareketinin önderliğini biçme operasyonudur. Ankara'da Denizler'in idamı TBMM'de oylanırken "üç üç" sloganı atan Türk gericilerinin Güney Kürdistan'daki sınıf kardeşleri de aynı şeyi Kuzey Kürtlerinin üç devrimci önderi için istiyorlardı. Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da eş zamanlı olarak ortaya çıkan devrimci akımlar, karşılarında aynı düşmanı bulmuşlardı: Türk sermaye devleti, emperyalist odaklar ve onların Kuzey ve Güney Kürdistan'daki işbirlikçileri.

KUZEY'İN DEVRİMCİLERİ GÜNEY'DE

Doktor Sait Kırmızıtoprak, meslektaşı Dr. Faik Savaş ve bir grup Kürt devrimcisi 1969 yılında Barzani kontrolündeki Güney Kürdistan'a geçerler. Amaçları Güney'in ulusal özgürlük mücadelesine katkıda bulunmak ve Kuzey'de özgürlük yürüyüşüne başlayabilmek için hazırlık yapmaktır. Doktor Sait Kırmızıtoprak'ın solcu ve marksist olduğunu öğrenen Mustafa Barzani önceleri grubu kabul etmek istemez ve sert tepki gösterir, Güney Kürdistan'ı terk etmelerini ister. Ne var ki Güneyli Kürtlerin tıp doktorlarına ve tıbbi yardıma şiddetle ihtiyaçları vardır. Doktor Sait Kırmızıtoprak bilgisi, yeteneği ve yardımseverliği ile kısa sürede Güney Kürtlerinin gönlünü fethederken, Barzani KDP'sinde birçok yöneticinin dostluk ve sempatisini kazanır. Birkaç aylık süre içerisinde Doktor Şivan adı Kürtlerde adeta hayranlık sembolü haline gelir. Hatta bazı kaynaklar Kürtler Şivan'ın başına yemin ediyorlardı diye yazmaktadır. Barzani bu nedenle doktor ve ekibinin pozisyonunu gözetmek zorunda kalır. Türkiye'ye karşı bir harekatta bulunmaması koşuluyla, onlara bir kamp yeri gösterilir.

Musa Anter anılarında süreci şöyle anlatıyor:

"Sait Kırmızıtoprak, yanına Dr. Faik Savaş'ı da alarak, Barzani'nin Irak fa-

şistleri ile en kızgın savaşı anında Irak'a gitmişlerdi. (...) Şivan hem doktorluk yapıyor, hem gerillaları eğitiyor ve hem de kültürel çalışmalarda bulunuyordu. Nitekim, kendisi Dersimli olduğu için *Kurmanci lehçesini daha önce bilmiyordu. Ama üç sene sonra gördüğümde, hani nerdeyse bana Kurmanci dersi verecek kadar mükemmel öğrenmişti. Kamuran Bedirxan ile ortaklaşa çıkardığı eserler bu dönemin ürünleridir.*" (*Hatıralarım*, s.208)

Anter'in de belirttiği gibi kamp yeri hem bir hastane ve hem de Doktor Şivan'ın başında olduğu hareketin karargâhı olur. Karargâh bir akademi işlevi görür. Türkiye, Suriye, İran ve Irak'tan birçok genç gerilla eğitimden geçirilir. Usta bir planlayıcı olarak karargâhtaki işlerini aksatmazken bir ayağı da sürekli Kuzey'de olan Doktor Şivan, Kuzey'deki örgütün inşasını kendisi yapar. O Van'da bir çoban, Ağrı'da dil bilmeyen bir köylü, Elazığ'da fötr şapkasıyla komşu ilden gelmiş bir varlıklı, Ankara veya İstanbul'da ise modern giyimle bir bürokrattır. Bu gezilerindeki amacı yalnızca yetiştirdiği kadroları bölge örgütleri içinde konum-

landırmak değil, Kuzey'in bütün güçlerini tek potada birleştirerek ulusal devrimci bir Kürt partisi kurmaktır.

Haziran 1970'de İstanbul'da bir grup Kürt aydınıyla gizli bir toplantı yapan Doktor Şivan, bu ön hazırlık toplantısında program, tüzük ve partiye giriş yeminini tartışmaya açar. Partinin kuruluş gününü ise Şeyh Sait'in idam edilmesinin yıldönümü olan 29 Haziran'a denk getirir. *Türkiye-de Kürdistan Demokrat Partisi (T-deKDP)* 29 Haziran 1970'de Ankara'da kurulur. Bu, Kuzey Kürdistan Kürtlerinin gizli kurduğu ikinci ulusal nitelikte partidir.

HAYAT BELİRTİSİ KALMAMIŞ İLK PARTİ

Kuzey Kürtlerinin gizli kurulan ilk ulusal partisi 11 Temmuz 1965 yılında Diyarbakır'da Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi (TKDP) adıyla kurulur. Mahabat'ta yenilgiye uğrayan cumhuriyetin kurucu partisi olan İran Kürdistan Demokrat Partisi'nden (İKDP) beri farklı ülkelerdeki Kürtler parti kurarken bu adı kullanırlar. TKDP de bunu yapar. Kuruluşundan

onbir ay sonra partinin Genel Başkanı Avukat Faik Bucak derin devletin rol oynadığı bir operasyonla öldürülür. Partinin başına Sait Elçi geçer. 19 Ocak 1968'de Diyarbakır'da MİT tarafından düzenlenen operasyonla TKDP'nin onbir parti yöneticisi gözaltına alınır. Dışarda sadece tek bir yönetici kalır. Parti MİT sorgularında deşifre olur. Yakalanmayan yöneticinin neden yakalanmadığı bellidir. Parti deşifre olup bütün yöneticiler sorguya çekildikleri halde kuruculardan biri olan Şerafettin Elçi'ye, o sırada askerde olduğu halde nedense dokunulmaz. Hiçbir tutanak veya ifadede adı da geçmez.

Parti fiilen tasfiye edilmiştir. Dışarda, sınır boyları da dahil, partililer ilişkisizdir. 1971 yılının Mart ayına kadar tam üç yıl boyunca partinin hiçbir organı ve etkinliği yoktur. Yöneticileri mahkemede ortak savunma yapabilecek manevi birliği bulamazlar. Genel sekreter Sait Elçi mahkemede, daha sonra Dr. Sait Kırmızıtoprak'a, "*Sait ağabey, sen bizim onurumuz ve şerefimizsin*" dedirtecek (Emre Taykara, *Son Nokta* dergisi, 23-29 Mart 2011) denli tok bir tutum alır ve ötekilerle ortak savunma yapmaya yanaşmaz. Çün-

e yoldaşları

Baki Duman

kü MİT sorgularındaki tutumlar manevi birliği kırmıştır. Kısaca T-de KDP kurulduğunda ortada TKDP diye bir parti kalmamıştır. Bu durum Doktor Şivan önderliğinde kurulan Kürt partisi T-deKDP'ye ilgiyi artırır. Kürt kitlesi T-deKDP'ye kayar. Güney Kürtleri içinde de hızla güç olma-ya başlayan parti bir yıl içinde 5 bin (kimi kaynaklara göre 7 bin) üyeye ulaşır.

Bu arada Türkiye'de 12 Mart darbesi gerçekleşmiştir.

12 MART CUNTASININ TOPYEKÜN SAVAŞ İLANI

12 Mart 1971 cuntacıları işbaşına geldiklerinde, Kürt sorununa ilişkin olarak biri CIA, diğeri MİT tarafından hazırlanan iki rapor önlerine konulur. Bu raporlarda Doktor Şivan ve partisine ait ayrıntılı değerlendirmeler vardır. Bir dönemin ünlü Amerikan Dışişleri Bakanı Kissinger bile o sıra olayla ilgilidir. Bu raporlara göre Doktor Şivan Sovyetler Birliği'nin adamı bir komünisttir ve Barzani'yi aldatmaktadır. Asıl amacı Güney'e yardım etmek değil, Güney'deki olanaklardan yararlanarak Kuzey'de de bir cephe açmaktır. Doktor Şivan önderliğinde gelişecek bir hareket çok büyük bir tehlike olacaktır. Burjuva basını, komünistlere yardım ediyor diyerek Barzani'ye dönük politik saldırı kampanyası başlatarak onu sıkıştırmaya çalışırken, 12 Mart cuntası da Barzani'den Doktor Şivan'ın başında olduğu harekete müdahale etmesini ister. Bugüne kadar açığa çıkan belgelerden ve tanıklıklardan anlaşıldığı kadarıyla, istenilen müdahalenin yolu ve yöntemi MİT tarafından tayin edilir ve düğmeye basılır.

KÜRDÜ KÜRDE KIRDIRMAK!

Türkiye KDP'sinin başındaki Sait Elçi, 49'lar davasından (Aralık 1959) beri Doktor Şivan'ın bir dostu ve 1968 yılından beri de sırdaşıdır. Aralarında dönem dönem sertleşen ideolojik tartışmalara rağmen bu böyledir. Doktor Şivan Antalya'daki yargılamalar süresince Sait Elçi'yi düzenli olarak cezaevinde ziyaret eder. Konuşuklarının aralarında kalması kararlaştırılır. Çünkü Elçi'nin başında olduğu partiye sızmaların olduğu kesin bir veridir.

Sait Elçi 1969 yılında tahliye olduktan sonra Güney'de Doktor Şivan'ı ziyaret eder ve ondan partinin başına geçmesi-

ni ister. Doktor Sait ise adaşını incitmek istemez ama ona en doğru yolun TKDP'nin tasfiye edilmesi olduğunu, yeni bir partinin daha doğru bir adım olacağını, kendisinin partinin manevi lideri olarak Güney'e ya da Avrupa'ya yerleşmesi gerektiğini söyler. Eski partide mesele sızmalardan ötedir. Tümüyle "enfekte" olmuş, MİT'in sağlamca yuvalandığı bir partiden yarardan çok zarar gelecektir. Bu zararı en çok da Elçi'nin kendisi görecektir. Elçi ve Doktor Şivan birbirilerini ikna edemezler ama diyaloglarının sürmesi gerektiği üzerine anlaşılır.

12 Mart cuntacılarının işbaşı yaptıkları günlerde Elçi'ye yoğun telkinler başlar. Bu telkinlere göre Doktor Şivan Elçi'nin partisini çalmıştır. Bunun bir sonraki adımı Barzani'ye komplo kurarak öldürmek olacaktır. Bunları Elçi'ye anlatan, Doktor Şivan'ın 1966 yılından beri MİT elemanı olduğundan şüphelendiği KDP yöneticisi Dervişe Sado (Derviş Akgül) ile partinin kurucusu ve partiye ait herşey deşifre olduğu halde kendisi hakkında hiç bir işlem yapılmayan Av. Şerafettin Elçi'dir. Sait Elçi, Kürt aydınları Dr. Naci Kutlay, A. Melik Fırat Av. Canip Yıldırım ve Dr. Tarık Ziya Ekinci gibi bir çok Kürt ileri geleni ile buluşturulur. Onlardan Doktor Şivan'ı durdurmaları konusunda yardımcı olmaları istenir. Adları anılan Kürt aydınları Barzani meselesindeki spekülasyonu ciddi bulmazlar. Ayrıca, biri adı var kendisi yok, iki parti arasında taraf olmak istemedikleri için Güney'e gitmezler.

Aynı günlerde radyodan Sait Elçi'nin sıkıyönetime teslim olması yönünde yayınlar yapılır. Bazı kaynaklara göre bu anonslar planın bir parçasıdır. Böylelikle Elçi sınırı geçmesi için daha kolay razı edilecektir. Anonslar işe yarar. Sait Elçi, Mehemedê Begê ve Ahmedê Heso ile birlikte 23 Mayıs 1971'de, Suriye üzerinden Güney Kürdistan'a geçer.

Elçi ve Begê Irak KDP bölge bürosunda Abdüllatif Savaş adlı Bingöl'lü bir gençle karşılaşılır. Bu genç akrabası doktor Faik Savaş'ı görmek istemektedir. Bir akraba ziyareti için orda olan Abdüllatif Savaş böylelikle Elçi ve Begê ekibine İKDP'nin bölge bürosunda dahil olur. Sonrası tam bir muammadır. Üçlünün imi timi belirsiz olur. Dervişe Şado (Derviş Akgül), Sait Elçi KDP'sinin yöneticilerinden Şakir Epözdemir'i Dişkek kampına gönderir.

Kamptakilerin de Elçi'den haberi yoktur. Şakir Epözdemir kamptakilerin samimi-yetine inanarak geri döner. Bu inancını Derviş Akgül'le paylaşınca, İKDP tarafından gözetim altına alınır. Derviş Akgül onu ifadesini değiştirmeye ikna edene kadar da aylarca gözetim altında kalır.

Derviş Akgül ile Av. Şerafettin Elçi ikilisi, önce Elçi'nin doktor Şivan tarafından öldürüldüğünü yayarlar. Ardından TKDP adına Barzani'ye giderek Doktor Şivan'ı şikâyet ederler.

'70'li yıllarda TKDP'nin başına getirilen Derviş Akgül o sıralar "Jirek" adıyla tanınmaktadır. 1977 yılında Bayındırlık Bakanı yapılan Av. Şerafettin Elçi ise "Durnas". Bu iki kurucu "enfekte" olmuş partide iki kara deliktir. Bu ikilinin çağrısıyla Kürt toprak ağaları toplu seferberlik ilan eder. Binlerce sahte imza toplanır ve bu imzalar başlarında büyük toprak ağası Ziya Şerefhanoglu'nun olduğu Kürt feodallerinden oluşan bir heyetle Barzani'ye iletilir. beş bin imzayla Barzani'ye giden Kürt ağaları "Sait Elçi'yi komünist ve Kızılbaş Doktor Şivan öldürdü, şeriat kanunları uygulansın" diyerek bir de gösteri düzenlerler. "Şeriat kanunları uygulansın" derken istedikleri, "üçü üç"tür!

Görünüşe göre Barzani bu gösterinin ardından devreye girer. Gerçekte ise Barzani Temmuz 1971'de ABD ile yaptığı gizli görüşmede bu sözü zaten vermişti. Bu görüşmenin raporunda şu cümle yer almaktadır: "Barzani, kendi bölgesinde Amerikan karşıtı unsurları temizlemeye hazırdır." (Nesimi Aday, **Dersim** gazetesinin Şubat 2014 tarihli sayısı)

Gizli görüşmeyi izleyen günlerde, 18 Temmuz 1971 günü Doktor Şivan bir çocuğun hastalığı bahanesiyle kampın dışında bir kasabaya çağrılır ve böylece tutuklanır. Doktor Şivan'ı enterne ederek bir direniş ihtimalini ortadan kaldıran Barzaniciler ardından kampı dağıtırlar. Olayın yapıldığı tarihi, biçimi ve hızı, önden hazır bir planın olduğu konusunda hiçbir kuşku bırakmıyor. Bu baskınla birlikte parti yöneticileri Nazmi Balkaç, Ömer Çetin ve Hikmet Buluttekin tutuklanırlar. Partinin tüm malvarlığına el konulur. Dr. Şivan'ı suçlu gösterecek evraklar tanzim edilir ve bunların aramada yakalandıkları tutanaklaştırılır.

Kendi de bir ağa çocuğu olan Ömer Çetin'in ailesi harekete geçer. Devrede

Şerafettin Elçi vardır. Kürt feodalleri anlaşılır. Ömer Çetin ve Nazmi Balkaç serbest bırakılır. Onların yerine kendi de Sait Kırmızıtoprak gibi yoksul büyümüş Hasan Yıkılmış'ı (Brusk) tutuklarlar. Tutuklulara ilişkin dışarıya hiçbir bilgi verilmezken ve Brusk'un eşi tüm çabasına rağmen eşinden hiçbir bilgi alamazken, "ifade ve itiraf" başlıklı bir yazı Ömer Çetin ve Nazmi Balkaç'ın önüne konulur. Aynı yazı Kürt feodallerinin temsilcisi komite (Derviş Akgül ve Şerafettin Elçi) tarafından da dışarda dağıtılır. Doktor Şivan'ın Almanya'daki akrabalarının girişimiyle 2005 yılında Mannheim Üniversitesi Akademik Heyeti Bilirkişisi tarafından el yazısının Doktor Şivan'a ait olmadığı rapor edilen "ifade ve itiraf" başlıklı düzmece yazı, Doktor Şivan, Çeko ve Brusk'a işkenceyle kabul ettirmeye çalışılır. Dr. Şivan "ben bir Kürt kardeşimi öldürecek kadar alçak olamam. Bu şerefsizliği yüklenmektense ölümü tercih ederim" tutumunda ısrar eder ve açık yargılanma talep eder. Eğer fırsat verilirse komployu tümüyle ispatlayacağını ifade eder.

Ona bu fırsat tanınmaz. Barzaniciler üç devrimciyi kurşuna dizerler. Mesut Barzani'den yıllar sonra gelen itirafa göre, tetikçi TKDP'li Dervişe Şado'dur. Bazı kaynaklar tetikçinin Derviş Akgül değil Av. Şerafettin Elçi olduğunu belirtir. Hangisinin olduğunun bir önemi yoktur. Sonuçta ikisi de değişik zamanlarda "komünist ve Kızılbaş" Doktor Şivan'a elleri titremeden kurşun sıktıklarını böbürlenerek anlatmışlardır.

KÜRTLERİN ÜÇ FIDANI

Kuzey Kürdistan'ın bu üç incisinden Dr. Sait Kırmızıtoprak, Kürtlerin ulusal özgürlük mücadelesinin özgün teorisini kuran, bunu ulusal devrimci bir pratikle birleştirerek buzu kırıp yolu açan bir önderdir. O, 1960'lı yılların başında, Ön Asya halklarının kardeşçe yaşayabilecekleri bir sosyalist halklar cumhuriyeti kurmayı düşler. 49'lar Davasıyla birlikte başlayan sürecin ardından Türkiye'de halk hareketi ile Kürt hareketinin devrimci buluşmasını savunur. Zamanın sol ve sosyalistleri gibi, bir dönem sol Kemalist subaylardan medet uman vurgular yapsa da, bunun bir çıkmaz sokağa işaret ettiğini çok geçmeden anlar ve "Doğu'yu sosyalizm kurtarır" başlıklı makalesini

kaleme alır (Makale Yön Dergisi'nde yayınlanır). Daha o zaman, Kasım 1962'de, "Sosyalizmin maddi unsurları, Türkiye'de fazlasıyla teşekkül etmiştir" dedikten sonra şöyle devam eder: "Sosyalist bir düzen insan sevgisi üzerine kurulur. İnsanın hayatı, haysiyeti, gerçek hürriyeti ön planda yer alır. Medeniyetin, insanca yaşamının araçları küçük bir azınlığın değil, bütün halkın yararına planlanır. Parasız tedavi, parasız eğitim, herkese insan gibi yaşayacağı bir mesken, çalışmak isteyen her insana iş, yapılan her işe göre hayat düzeyi ancak sosyalizmle sağlanır."

"Kültür bakımından da durum aynıdır. Gerçek demokrasi ve sosyalist anlayış, hiçbir topluluğun kültür hakkını pazarlık konusu yapamaz. Kültürel kalkınmanın gerçekçi, insanca ve bilimsel uygulanış metotları, sosyalizmin anlamında zaten mevcuttur. Sosyal adalet ilkesinden hareket eden ekonomik kalkınmanın yanı sıra en geniş bir hoşgörü ve anlayışla, kültürel kalkınma pazarlıksız, karşılıksız olarak sosyalizmin baş ödevleri arasında yer alır."

"Tek kelimeyle sosyalizm, bölgeler arasındaki her türlü eşitsizliği kaldırmak suretiyle, müreffeh, adil ve sıhhatli bir Türkiye yaratabilir".

Dr. Sait Kırmızıtoprak'a göre o gün Türkiye'de baş düşman faşizmdir. Faşizme karşı işçi sınıfı ve emekçiler ile Kürtlerin birliği bir zorunluluktur. Böyle bir ön koşulu ise Kürt varlığının kabul edilmesidir. Dönemin hemen bütün sol siyasal simalarıyla faşizme karşı birlikte mücadele etmenin zorunluluğunu konuşur. Bu temaslarında hemen bütün kesimlerde Kürt sorunu sözkonusu olduğunda Ordu'yu ürkütmemeye kaygısının hâkim olduğunu fark eder. Argümanlar aynıdır: "Biz bir halkız, ayrılığa ne hacet var efendim!" Doktor Sait'e göre bu argümanlar ırkçılık ve Turancılığın ambalajlanmış söylemleridir.

Gerek Kürt sorunundaki hassasiyeti ve gerekse de faşizme karşı bir mücadele cephesi oluşturma çabası MİT'i ve MİT tarafından organize edilen sivil faşist saldırıları ona yönelir. Bu tür saldırılar karşısında maalesef yalnız kalır. Talat Aydemir ekibi şahsında "zinde kuvvetler" in aldığı ilk yenilgi günlerinin ardından Doktor Sait o günün solundan umudu kesmeye başlar. YÖN yazarları ve yöneticileri ile yaşadığı tartışma ve sorunların ardından gönül bağları kopar. Bu aşamadan sonra ise tüm çabasını Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin teorik, siyasal, örgütsel ve askeri temellerini yaratmaya adanır. Dönemin kimi sol, sosyalist aydınlarının Marksizm'den ve sınıf perspektifinden bir tür uzaklaşma olarak tanımlandığı bu yeni yöneliş içinde, "Kürtlerin Che

Guevera'sı" Doktor Şivan'a dönüşür. Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin teorik, siyasal, örgütsel ve askeri temelini oluşturan ilk adımlar bu dönemde atılır.

Kendisi de Şivan'ın partisi T-deKDP'nin kurucularından biri olan Kürt politikacı Remzi Kartal, 1997 yılında Şam'da, PKK lideri Abdullah Öcalan'a Dr. Şivan'ı anlatır. Bu görüşmeye ilişkin olarak, Dr. Şivan'ın biyografisini kaleme almış olan Selahattin Ali Arik'in aktardıkları dikkate değerdir. Arik'e göre Öcalan, Dr. Şivan'ın ölümünün Kürt özgürlük hareketi için büyük bir kayıp olduğunun açık bilincine sahiptir. Yerine göre kendisinin Marks'ı, Lenin'i, Mao'yu, Che'yi aştığını ifade eden Öcalan'ın, Dr. Şivan sözkonusu olduğunda, "o hayatta kalsaydı PKK hareketi olmayabilirdi" dediğini iddia eder. Arik'in aktardığına göre, Dr. Şivan'ın yazdığı bir kitabın teksir baskısını Remzi Kartal'a gösteren Öcalan, Kürtler ve Kürt özgürlük mücadelesi için Dr. Şivan'ın yazdıklarının önemine dikkati çektikten sonra, "Doktorun yazdıkları stratejik bir perspektif taşıyor" diye ekler. Ayrıca Güney Kürdistan önderliğiyle ilişkilerinde Dr. Şivan deneyiminden önemli dersler çıkardığını belirtir. Son olarak da, "ardılları O'nun mücadelesini tarihe mal edemediler ve bundan dolayı da Dr. Şivan'ın yapmak istedikleri bilinmez" der. (Bkz. Selahattin Ali Arik, **Dr. Şivan (Dr. Sait Kırmızıtoprak)**, İsmail Beşikçi Vakfı Yayınları, s.222-223)

Çeko (Hikmet Buluttekin), 1947 doğumlu, nispeten varlıklı bir ailenin çocuğudur. Ergani Öğretmen Okulu'ndan ilk beşin içinde mezun olduğu için Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na sınavsız girer. Bir yıl sonra da Ankara Fen Fakültesi Kimya Bölümü'nü kazanır. Sol düşüncelerle ve TİP'le burada tanışır. TİP'in "Doğu Mitingleri"ne aktif katılan Çeko bu aynı süreçte illegal bir yapılanma olan KAK (Koma Azadixwazen Kürdistan) kurucularından biridir. Kürt halkının örgütlü birleşik mücadelesinin yaratılması ihtiyacı dile getirildiğinde, örgütlemiş bulunduğu gizli çekirdeğiyle tereddütsüz Doktor Şivan'ın önderliğindeki harekete katılır.

Babası Demirel'in Adalet Partisi ilçe başkanıdır. Ama Çeko bütün ayrıcalıkları bir tarafa iter, ailesine Fransa'ya gidiyorum diye bir not bırakır ve ideallerinin peşine düşerek Güney Kürdistan'a geçer. Ankara Anıttepe Jandarma Subay Meslek ve Tatbikat Okulu'nda teğmen olarak kurs gören kardeşi Fuat Buluttekin Mart 1972 yılında sakıncalı personel ilan edilince, ailesi Çeko'nun akıbetini öğrenir. O da "yaptıkları bilinmeyen" bir başka Kürt devrimcisidir.

Brüks (Hasan Yıkılmış), 1945 Dersim

doğumlu ve yoksul bir ailenin çocuğudur. İlkokuldan sonra Erzurum'a kaçar ve Yayı-Sanat Okulu sınavını kazanarak eğitime devam eder. İstanbul Yıldız Teknik Mühendislik Fakültesi'nden 1967 yılında mezun olur. Mühendis olarak işe başladığı günlerde Doktor Şivan'ın herşeyi bir kenara iterek çetin bir savaşa hazırlanma önerisini tereddütsüz kabul eder ve Güney'e gider.

Doktor Şivan ve Çeko tutuklandıklarında Brüks Kuzey'dedir. Güneye geçtiğinde dostlarından Barzani'nin kendisini tutuklayıp işkence edeceği uyarısı aldığı halde, işkence altındaki Doktor Şivan ve Çeko'yu bırakıp gitmenin yoldaşlarına ihanet olacağına inanarak, kaçma teklifini reddeder. Tutuklandığı anda sonunun kurşuna dizilmek olduğunu anlayan Brüks, son sözleri olarak eşi Zekiye'ye şöyle seslenir: "Sizi anneme ve babama değil, senin annen ve babana da değil, Kürt ulusuna emanet ediyorum!"

Kürdistan'ın bu üç incisi, Kürt devriminin ilk üç önderi, Denizler'den altı ay önce kurşuna dizilirler. Cesetlerinin ne yapıldığı, bir mezarlarının olup olmadığı aradan geçen elli yılın ardından hala da belli değildir.

"İNCE HAINLIK"

Kürt basınında sıklıkla "Kürtler haini ve ajanı bol bir millettir" diye yazılır. Bu söylem, modern dünyanın bir parçası olarak Kürtlerin sınıflardan oluştuğu gerçeğinin bir ifadesidir aslında. Gerçekten de Kürt toplumunda feodal karanlıktan kök alan, uluslararası emperyalist güçlerle ve sömürgeci devletlerle tam bir çıkar birliği içinde davranan, dini inançları yığınları uyuşturmak için etkin kullanan, özgürlük ve sosyalizme karşı düşmanlıkla şartlanmış, çağdışı değerlere sıkı sıkıya sarılan geniş ve köklü bir Kürt gericiliği bulunmaktadır. Bunun tipik örneklerinden biri de Barzani ailesidir. 1947 yılında Mahabat Kürt Cumhuriyeti'nin yıkımından sonra sığınabildiği tek liman Sovyetler Birliği olan ve onbir yıl boyunca Sovyetler Birliği'nin imkanlarını tepe tepe kullanan, Irak'a dönüş yolunun güvenceli olmasını da Sovyetler Birliği'ne borçlu olan baba Barzani, tüm bunlara rağmen sosyalizme karşı düşmanlığından hiçbir şey kaybetmez. Türk sermaye devletinin Molla Mustafa Barzani ve Kürt feodal sınıflarının aktif desteğini Doktor Şivan hareketinin komünist ve Kızılbaz olduğu söylemi üzerinden aldığı göz önüne alındığında, Kürt gericiliğinin ve Barzanilerin bu düşmanca karakteri daha da kolay anlaşılır.

Doktor Şivan olayı sözkonusu olduğunda bir de bir iç hainlikten, bugüne kadar çok da dile getirilmeyen bir ihanetten söz etmek gerekir. Bu "iç hainlik"

Şivan ardıllarının tutumunda ifadesini bulur. Zeki Okçuoğlu ve Ömer Özsekmenler gibi ara kadroların suskun kalmalarının kabul edilmese bile anlaşılır nedenleri vardır. Çünkü onlar o gün perdenin arka kısmındaki oyunları görebilecek bir deneyimden yoksundurlar. Ama T-deKDP'den geriye üçü Merkez Komitesi üyesi olmak üzere yığınla ileri kadro kalır. Ömer Çetin T-deKDP yetkili bir kişidir. Nazmi Balkış (Soro) fiilen ikinci sekreter gibi görülmektedir. Bu ikili bu nedenle tutuklanırlar. Tutuklanmadan sonra Kürt ağaları devreye girer. Ömer Çetin ve Nazmi Balkış serbest bırakılır. Kime karşılık? Brüks'un hayatına karşılık. Ömer Çetin, Nazmi Balkış ve Osman Aydın ömürlerinin sonuna kadar bu sürecin sırrı konusunda suskun kalırlar. Niye ve neye karşılık?

Kurtarabildiği belgeleri güvenli bir yere ulaştırmayı bir tek Necmettin Büyükkaya görev edinir. Kurtarılabilen herşeyi mayın tarlalarının içinden geçerek Suriye tarafına geçirir. Bunlara Ömer Çetin'in "kardeşim yakmış" dediği "Ezen ve Ezilen Milletler Sorunu" adlı eser de dahildir.

'70 DEVRİMCİ ÇIKIŞI DEĞERLENDİRME DIŞI KALDI

Egemen güçler, THKO, THKP-C ve TKP/ML-TİKKO hareketlerinin tasfiyesini 12 Mart faşizminin militarist gücüyle başarmışlardı. Sömürgeci faşist iktidar, '71 Kürt devrimci çekirdeğini yok etmek için CIA ve Barzani gericiliğinin yanında MİT'in denetimindeki Türkiye KDP'si şahsında Kürt feodalleri ve toprak ağalarını da kullanmak zorunda kalır. Çünkü, T-deKDP, THKO, THKP-C ve TKP/ML-TİKKO gibi kitlelerden kopuk bir devrimci gençlik hareketi değil, iki yıl içinde Kürdistan'da beş bin üyeye ulaşan kitle desteği oluşmaya başlamış bir harekettir. TİP'in Doğu Mitingleri bunu ilk elden kanıttır. İkinci kanıt ise, T-de KDP'nin Kuzey'in hemen bütün eyaletlerinde bölge organları düzeyinde örgütlü olması ve TİP'in Dördüncü Kongre kararlarını etkileyecek denli bir güce sahip olmasıdır.

'71 yenilgisini izleyen yıllarda, sol hareket yeniden toparlanma sürecine girerken, '71 Devrimci Çıkışı'na damgasını vuran THKO, THKP-C ve TKP-ML/TİKKO hareketlerinin ideolojik çizgileri, çizgilerinin uluslararası esin kaynakları, sınıfsal konumları, eylem çizgileri ve örgütsel yapıları tartışılmıştı. Bu tartışmalar '70'li yılların ikinci yarısında kitle mücadelesinin geliştirilmesinde önemli bir rol oynamıştı.

Kürt hareketinin Sait Kırmızıtoprak önderliğinde gerçekleşen '70'teki devrimci çıkışının dersleri ise hiçbir zaman irdelenmedi. Oysa bu hareket '71 dev-

rimci çıkışıyla benzer bir akıbeti aynı zaman diliminde yaşamıştı. “İki Sait Olayı” söylemi bu çıkışı örten kalın bir sis perdesi işlevi görmüştü. Bu sis perdesini yırtacak bir girişim yazık ki çıkmaz. Önderliği tasfiye edilen hareketten arta kalanlar derin bir manevi tahribata düşerler.

Sürecin bu yanına ilişkin anlatımı şimdilik böylece bırakıyoruz. Kürt aydınları ve ileri gelenleri ile Ömer Çetin, Nazmi Balkış ve Osman Aydın’ın sorumluluk ve konumları, “Görüntü ve gerçek” başlığı altında bu bölümün devamı olarak ayrıca ele alınacaktır.

DOKTOR ŞIVAN’IN MİRASI

‘71 Devrimci Hareketi Türkiye solu için bir dönemin sonu ve yeni bir dönemin başlangıcı kabul edilir. Dr. Sait Kırmızıtoprak önderliğinde ifadesini bulan T-de KDP hareketi (“Şivan Hareketi”) de Kuzey Kürdistan’da bir dönemi kapatarak yeni bir dönemi başlatır.

12 Mart yenilgisinin ardından yaşanan süreçte THKO, THKP-C ve TKP-ML-TİKKO gibi ‘71’in devrimci hareketleri enine boyuna tartışıldı. Devrimci kahramanları her ölüm yıldönümlerinde anıldı. Ama Mahirler’den yalnızca dört ve Denizler’den altı ay önce kurşuna dizilen T-de KDP önderleri anlamlı bir değerlendirmeye konu olmadı. ‘70’li yılların devrimci kuşağı Doktor Şivan adını elbette duydu. Ama öylesine bir Kürt yurtseveri olarak ve çoğu kere yalnızca “iki Sait Olayı” bağlamında. Yazık ki Kürt devrimciler kendi gerçek değerlerini sahiplenip öne çıkaramadılar. Oysa Doktor Şivan önderliğindeki hareket geriye mücadelenin önünü açacak önemli bir miras bırakmıştı.

Doktor Şivan, Kürt ulusal özgürlük mücadelesi açısından bir dizi alanda ilklerdendir. Ortaya koyduğu teorik ürünler, siyasal perspektifler, askeri hazırlıkla Kuzey Kürdistan’da ulusal devrimci mücadelenin yönünü tayin etti. Doktor Şivan önderliğindeki hareket 1971 yılında dağıtılıp yenilgiye uğratılmış olmakla birlikte, bıraktığı teorik, siyasal, örgütsel ve askeri miras sonraki döneme kaldı. Bunun yeni dönem için büyük bir imkân olduğu sonraki gelişmeler tarafından kanıtlandı.

Kuzey Kürdistan Ulusal Hareketi Doktor Şivan’ın birikim ve deneyiminden sonuna kadar yararlanarak oluştu. Kemal Burkay’dan İbrahim Güçlü’ye, Abdullah Öcalan’dan Recep Maraşlı’ya, Hatice Yaşar’dan Orhan ve Mümtaz Kotan’lara kadar Kürt siyasetinin tüm önemli siyasal temsilcileri, Doktor Şivan ve T-deKDP’nin mirasından sonuna kadar yararlandılar. Ama denebilir ki hiçbiri onun emeğinin gerçek anlamını ve önemini yeni kuşaklar önünde açıkça ortaya koymaya yanaşmadı. Nihayet ikibinli yıllarda (otuz

küsur yıl sonra!) gerçeklerin bir biçimde dile getirilmiş olması bu anlaşılması güç durumun vahametini ortadan kaldırmıyor. Onun mirasından sonuna kadar faydalandı ama maruz kaldığı kanlı ve kirli komplonun gerçek yüzünü açığa çıkarmak için hiçbir adım atılmadı. Yazık ki bunu yapmak sonunda Doktor Şivan’ın ailesi ve dostlarına kaldı. Bu Kürt hareketi payına akıl almaz bir zaafiyetin ifadesidir.

Dr. Sait Kırmızıtoprak zor dönemin devrimcisidir. 1950’li yılların sonunda bilinçli bir marksisttir. “Doğu Sorunu”nun aslında Kürt Sorunu’ndan başka bir şey olmadığını ilk ifade eden devrimci bir Kürt aydınıdır. O, Kürt sorununda Kürt üst sınıfların tekeline son verir ve “Doğu Sorunu”nu sınıfsal içeriğiyle birlikte işler. Kürt halkı ile Türkiye emekçilerinin bütünlüklü mücadelesinin ulusal ve sınıfsal özgürlüğün önünü açacağını çok erken dile getiren yine odur. Kürt sorunu sosyalizm ile çözülür perspektifinin bir parçası olarak, Kürdistan’ın pozitif ayrımcılık görmesi gerektiğini öngören de Dr. Sait Kırmızıtoprak’tır. Kürt halkına armağan olarak bıraktığı düşünsel miras içinde dil, kültür ve toprak bütünlüğü bakımından Kürt ulusunun şekillenmesinin tarihsel sürecinin bilimsel izahı da var. Kürdistan’ın sömürge olduğu tezi de tümüyle Dr. Sait Kırmızıtoprak’ındır. Ona göre Kürt sorununun çözümü toprak sorununun çözümüyle sıkı sıkıya bağlantılıdır. Devrimci şiddet sömürgeci egemenliği kırmanın zorunlu bir aracıdır. Gerilla savaşı bunun bir ön adıdır. Türkiye’nin batısında başarılı bir tıp doktoru iken, sahip olduğu bütün ayrıcalıkları bırakarak Kürdistan’a geçmesi tümüyle bu amaçladır.

Çocukluğu, kendisinin “dünya tarihi-

nin şahit olduğu en korkunç, en tüyler ürpertici bir jenosid hareketi” olarak tanımladığı Dersim ‘38 Kırımı dönemine denk gelir. Üç yaşındayken tesadüfen kurtulduğu ‘38 katliamında ailesinden 54 kişi öldürülür ve cesetler yakılarak yok edilir. Ardından babasını kaybederek yetim kalır. Doktor Şivan hikayesi, “yetim Sait”in acılarıyla dolu bu çocukluk dönemiyle başlayıp adım adım efsaneleşen bir yaşamın anlatımıdır. Doktor Şivan hikayesi bizi, üzerine ağıtlar yakılmış, kitaplar yazılmış, belgesel çekilmiş, bir kuşağın belleğinde yer edinmiş karizmatik bir liderle tanıştırmır. Sait, güneşten yüzü yanmış bir çocuk, yatılı okulda verilen kıyafetler içinde gözleri ışık saçan bir talebedir. Musa Anter’in sözleriyle, Harbiye tabutluklarında “başı dik, kalkık göğsü önde, yiğit yiğit” gezen bükülmez bir fidan, kravatı, takım elbisesi ve ince bıyığı ile doktor Sait Kırmızıtoprak’tır. Şal û şepik ve başında kefişle bir gerilla komutanı, ortaya koyduğu yazılı eserleriyle ise Kuzey Kürtlerinin ilk önemli teorisyenidir.

Kürdistan’ın tarihsel geçmişini ve toplumsal yapısını bilimsel yöntemler kullanarak inceleyen ve özgün bir Kürt devrimi teorisi geliştiren Doktor Şivan, hareketin gelişmesinin sonraki yönünü tayin eder. Bağımsız her inceleme, Kuzey Kürdistan Kürt ulusal hareketinin gelişimi ve vücut bulmasında Doktor Şivan’ın Kürdistan devrimi teorisinin bütün etkilerini kolaylıkla görür. Kuzey Kürdistan Kürt ulusal hareketinin devrimci temelini atma onuru bu nedenle tümüyle Doktor Şivan’a aittir.

Bu hikâye, devrimci ilklerin bir tarihsel şahsiyette buluşması kadar, ulusal ve sınıfsal özgürlüğü birleşik bir mücadele içinde kazanma arzusu ve çabasının, dönemin Türkiye soluna egemen reformist

çizgiye ve sosyal-şoven tutuma çarparak hayal kırıklığına dönüşmesi bakımından da dikkate değerdir. Öte yandan “marksist bir solcu” olan Dr. Sait Kırmızıtoprak’ın Doktor Şivan’a dönüşmesi sürecinin Kürt ulusal davası açısından çok yönlü bir ilerlemeyi sağladığı da bir gerçektir.

Şivan pratiğinin bir kez daha kanıtlandığı başka olgular da var: Kürtlerin de sınıflardan oluştuğu, ulusal sorun sözkonusu olduğunda her sınıfın kendince bir çözüm önerisi olduğu, ulusal mücadelenin özünde sınıf mücadelesinin bir biçimi olarak ele alınması gerektiği, bunun bir an bile gözardı edilmesinin büyük kırılmaların sebebi olabileceği gibi.

Doktor Şivan çıkışının karşı karşıya kaldığı açmazlar ile hareketinin akıbeti arasındaki bağı görmek, bunun bugünün Kürt hareketindeki tıkanmayla ilişkisini doğru kurabilmek, günümüzün önemli bir sorunu ve sorumluluğudur. Dr. Sait Kırmızıtoprak’ın asıl hayali olan sosyalist bir halklar cumhuriyeti kurmanın yolu şimdi daha bir netlikle görünüyor. Sadece “Doğu”nun değil, Türkiye emekçilerinin de baş düşmanı faşizmdir. Buna karşı birlik olmak dışında özgürlüğe giden bir başka yol yoktur. Dr. Sait Kırmızıtoprak’ın 1960’ların başında yazdığı “Doğu’nun Baş Düşmanı Faşizm” ile “İrkçi, Sömürücü Tehlikeyi Görmek ve Birleşmek Gerek!” makalelerindeki perspektif bugün her zamaninkinden daha günceldir.

Kürt devrimci hareketinin doğuşuna önderlik eden ve “marksist bir solcu” olarak siyasal yaşama başlayıp “Kürdistan’ın Che Guevara’sı”na dönüşen Doktor Şivan’ın siyasal yaşamı ve mücadelesinin değişik evrelerini ele almaya devam edeceğiz.

NATO ve Rusya ilişkilerinde tırmanan gerilim

NATO, Rusya'ya yönelik tehditlerini tehlikeli bir şekilde yoğunlaştırıyor. İki güç arasındaki ilişki, "Soğuk Savaş"ın sona ermesinden bu yana en sert krizi yaşıyor. Özellikle Gürcistan (2008) ve Ukrayna'daki (2014'ten itibaren) savaşlar ile Rusya'nın Suriye'ye (2015'ten itibaren) askeri desteği ve Rusya'nın ABD başkanlık seçimlerine (2016) müdahale ettiği iddiası krizi derinleştiren dönemler oldular. İlişkiler kimi gözlemciler göre "savaş tehlikesi" yönünde ilerliyor. Büyük emperyalist güçler arasındaki rekabetin sonucu olarak NATO ve Rusya arasındaki çatışma şiddetleniyor. Bunun askeri alandaki yansıması, daha büyük ölçekte ve daha sık askeri tatbikatların yürütülmesi ve silahlanma yarışının tırmandırılmasıdır.

2017 ABD Ulusal Güvenlik Stratejisi'nde Rusya'nın (Çin ile birlikte) stratejik bir rakip olarak tanımlanması, 2015 Rus Güvenlik Stratejisinin ise ABD ve müttefiklerini (NATO ve AB'yi) ilk kez Rusya'ya yönelik bir tehdit olarak nitelendirmesi, gerilimin nedenleri arasındadır. 2030 perspektifi ışığında NATO, sadece bir değil iki aktörle uğraşmak zorunda kalacağını ilan etmiş durumda. Bunlardan biri Çin, öteki de Rusya'dır. Rusya, NATO tarafından NATO'nun güvenliğine yönelik ana tehditlerden biri olarak kabul ediliyorken, Rusya da NATO'yu saldırgan ve yayılcı olarak görüyor. Rusya'dan gelen meydan okumayı yalnızca askeri değil, aynı zamanda siyasi nitelikte de değerlendiren NATO, bunu önlemeyi gerektiren adımlar atıyor.

NATO'ya göre, "Rusya, Ukrayna, Suriye ve Libya'daki etkileyici çıkışıyla ... Batı çıkarlarını tehdit edecek şekilde şiddet kullanmaya istekli ve muktedirdir." Yani sıra "savaş tekniklerini kullanma konusunda oldukça yenilikçidir." "Bunu yaparken, modernize edilmiş bir konvansiyonel ve nükleer cephaneliğe güvenmektedir." Bu ve benzeri olgulardan hareketle Rusya yakın gelecekte NATO'nun güvenliğine yönelik ana tehditlerden biri olarak kabul ediliyor. Dolayısıyla NATO, Rusya'nın "kurallara dayalı uluslararası düzene meydan okuduğu" bir zamanda Rusya'dan gelen "tehditlere" karşı birlik içinde olmanın özel önemine dikkat çekiyor. Rusya'ya karşı savaş hazırlığı yoğunlaştırılıyor.

Dünyanın en önemli üç jeopolitik aktörü ve önde gelen askeri gücü, ABD, Çin ve Rusya arasındaki emperyalist rekabetin giderek daha fazla karakterize ettiği bir dünyada, politik ve askeri gerilimler giderek sertleşmektedir.

NATO savunma bakanlarının geçen hafta Brüksel'de yapılan son toplantısı çatışmaların daha da derinleşeceğini ortaya koydu.

NATO RUSYA İLE "SAVAŞA" HAZIRLANIYOR

NATO savunma bakanları, 21-22 Ekim'de Brüksel'de yaptıkları toplantıda, Rusya'yı caydırmak için Avrupa ve Kuzey Atlantik bölgesini savunmak amacıyla yeni bir ana plan üzerinde anlaşmalarını duyurdular. Rusya'nın olası saldırılarına hazırlık içeren plan, Soğuk Savaş'ın sona ermesinden bu yana türünün ilk kapsamlı planı olarak övgüye konu ediliyor. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg Brüksel'deki bakanlar toplantısından sonra yaptığı açıklamada, "Daha iyi ve modernize edilmiş planlarla ittifakımızı daha da güçlendiriyoruz" dedi. Stratejik plan, Rusya'nın Baltık Devletleri ve Karadeniz bölgesinde eş zamanlı saldırılarına hazırlıklı olmayı hedefliyor.

Baltık Devletleri ve Karadeniz bölgesi gibi konvansiyonel askeri saldırılardan hibrit savaşlara, siber saldırılardan

dezenformasyon saldırıları ile bunların kombinasyonlarına ve eş zamanlı saldırılara kadar uzanan senaryoları kapsadığı belirtilen plan, emperyalist ittifak için "2014'ten bu yana değişen güvenlik durumundan" sonuçlar çıkarıyor. Savunma planlaması aynı zamanda Moskova'nın yeni silah sistemleri geliştirmesine bir yarıttı oluşturuyor. Rus silahlı kuvvetleri son zamanlarda savaş robotlarını tatbikatlarda denediği, yapay zeka kullanımı ve uzay tabanlı sistemlerin modernizasyonu üzerinde çalışmalar yürüttüğü için, NATO da modernizasyonunu güçlendirmeye hazırlanıyor. Nitekim bakanlar toplantısından sonra, NATO üyelerinin gelecek yılın ortasına kadar savunma teknolojilerine bir milyar euroya kadar yatırım yapmak istedikleri duyuruldu. Stoltenberg, müttefiklerin daha ağır silahlarla ve en son teknolojiyle donatılmış, yüksek operasyonel hazırlığa sahip olunması gerektiğini kabul ettiklerini söyledi.

ARTAN NÜKLEER TEHDİT VE TEHLİKE

NATO güçleri, nükleer silahların kullanılmasını caydırıcı senaryolardan biri ola-

rak görüyorlar. Ciddi ciddi nükleer silahların kullanılmasını tartışıyorlar. Almanya Savunma Bakanı Annegret Kramp-Karrenbauer *Deutschlandfunk*'ta, nükleer silahları kastederek "Caydırıcılığın yolu budur" dedi ve "Önceden caydırıcı bir etkisi olması için bu tür araçları kullanmaya hazır olduğumuzu Rusya'ya açıkça belirtmeliyiz." açıklamasında bulundu.

ABD, konvansiyonel saldırganlık durumunda bölgesel olarak sınırlı bir nükleer savaş seçeneğini açık tuttuğunu çoktan ilan etmişti. Rusya ise haziran ayında yeni nükleer doktrinini kamuoyuna duyurmuş ve kritik siyasi veya askeri altyapıya yönelik geleneksel bir saldırıya nükleer bir ilk saldırıyla yanıt verme hakkını saklı tuttuğunu açıklamıştı. NATO'nun savunma planlaması aynı zamanda Moskova'nın yeni silah sistemleri geliştirmesine bir yanıttır. 2014 yılında Rusya'nın Kırım'ı ilhakından sonra NATO, Avrupa'daki savunma kapasitesini hızla arttırmaya başladı. Geline yerde nükleer silahları Rusya'yı caydırmak için kullanabileceğini, NATO'nun son toplantıda bu konuda anlaşmaya vardığını duyurdu.

ABD-NATO ve Rusya'nın nükleer si-

lahlar geliştirme ve bunları kullanabileceklerine ilişkin politikası, büyüyen emperyalist rekabetin sonucudur. Son yıllarda, her iki emperyalist güç de böyle bir senaryo için askeri yeteneklerini geliştirdi ve bunları test etti. En büyük iki nükleer güç arasında olası bir nükleer saldırganlık daha çok dillendirilmeye başlandı ve bu giderek büyüyen bir tehlikeye dönüştü. Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI) de devam eden bir nükleer silahlanma ve nükleer silahların kullanımı konusunda uyarılarda bulundu.

RUSYA, NATO'NUN DOĞUYA GENİŞLEMESİNİ TEHDİT KABUL EDİYOR

Rusya'nın NATO'nun doğuya doğru genişlemesini kendi nüfuz alanına kabul edilemez bir müdahale olarak gördüğü biliniyor. Son zamanlarda Rusya, Batı askeri ittifakının Ukrayna'yı kabul etmek için daha fazla adım atması durumunda NATO'yu tehdit ederken, ABD Savunma Bakanı Lloyd Austin de yaptığı açıklamada, Rusya'nın Ukrayna'nın NATO'ya katılma çabalarını engellemeye hakkı olmadığını söyledi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ise yaptığı açıklamada, Austin'in Ukrayna'nın NATO'ya katılmasının önünü fiilen döşediğini söyledi. Resmi bir kabul olmasa bile NATO'nun Ukrayna'nın askeri gelişimini zaten desteklediğini belirtti. Bu, Rusya için bir tehdit oluşturuyor ve Rusya, NATO'yu stratejik hazırlıklarıyla Avrupa'yı istikrar-sızlaştırmakla suçluyor.

Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Andrei Rudenko, Ukrayna'nın üyeliğine yönelik her adımın sonuçlarının olacağı konusunda NATO'yu uyardı. Zira Kremlin'in hedefi, Ukrayna'nın NATO'ya katılmasını ve AB ile daha yakın işbirliği yapmasını engellemektir. ABD Savunma Bakanı ise Kiev'e yaptığı ziyarette, Moskova'nın bu konuda veto yetkisi olmadığını belirtti. Aynı zamanda, ülkenin henüz kabul koşullarını karşılamadığını da söyledi. Mayıs ayında Rusya'nın komşu ülke sınırına 100 binden fazla asker bulundurmasını da bir işgal konusunda endişeleri artırdığına dikkat çekti. NATO, Ukrayna ihtilafında Rusya'ya yönelik tehditlerini tehlikeli bir şekilde yoğunlaştırıyor.

Dünyanın en önemli üç jeopolitik aktörü ve önde gelen askeri gücü, ABD, Çin ve Rusya arasındaki emperyalist rekabetin giderek daha fazla karakterize ettiği bir dünyada, politik ve askeri gerilimler giderek sertleşmektedir. Silahlanma yarışı, saldırganlık, bölgesel müdahaleler ve savaşlar, bunun yıllardır süregelen göstergeleridir. Dünya olayları aynı zamanda, emperyalist bir savaş tehlikesini de içerecek şekilde seyrediyor.

Nobel Barış Ödülü ile savaş kundakçılığı arasındaki kısa mesafe

Afrika Boynuzu olarak tabir edilen bölge (Habeşistan) ülkeleri Sudan, Eritre ve Etiyopya, bağımsızlıklarını tıpkı diğer Kıta Afrika'sı ülkeleri gibi 20. yüzyılın ortalarında kazandılar. Avrupalı sömürgeci devletler ise ülkelerin sınırlarını belirlerlerken hiçbir biçimde demografik ve coğrafik özellikleri göz önünde bulundurmadılar. Bilakis sınır anlaşmazlıklarını körükleyen uygulamalara imza attılar.

Afrika kıtasının toplamı üzerinden bakıldığında, emperyalistlerin geride bıraktıkları enkaz üzerinden de anlaşılacağı üzere, "sınır sorunu" yaratmadaki başarıları "takdire şayan"dır. Kıtadaki 54 ülkenin neredeyse tamamında iç savaşlar, sınır anlaşmazlıkları sebebiyle çatışmalar, içinden çıkılamayan ekonomik ve siyasal kriz bütün bir Afrika kıtasının kaderine dönüştürülmüştür. Kronikleşmiş kriz alanlarının fazlasıyla mevcut olduğu kıtada sömürgeci devletlerin kendi sefil çıkarları için cetvelle çizip bıraktıkları sınırlar en temel çatışma alanını oluşturmaktadır.

1998-2000 yılları arasında Eritre ve Etiyopya arasında on binlerce insanın ölümüne sebep olan savaş da (Badme Savaşı olarak adlandırılır) bu yapay sınır anlaşmazlıkları üzerinden yaşanmıştır. Sınır konusu hala da en kronik sınır anlaşmazlıklarından biridir, olmaya da devam edecektir. Badme aynı zamanda, Eritre sınırları içinde kalan bir bölgenin adıdır. Etiyopya'nın Kızıldeniz'e inmek için elde etmek istediği ve Eritre ile yaşadığı en büyük sınır anlaşmazlığını oluşturmaktadır. Ayrıca Etiyopya devletinin ajandası, Sudan ve Eritre'nin de içinde yer aldığı Habeşistan topraklarının tamamıdır. Öyle ki Etiyopya ile çatışma halinde olan Tigra Halk Kurtuluş Cephesi'nin Eritre tarafından kurulduğu dahi iddia edilir.

Ne var ki 2018 yılında Etiyopya Devlet Başkanı Abiy Ahmed'in Eritre ziyareti, Etiyopya'daki eyaletlere daha fazla yerel yönetim hakkı sözü ve demokrasibilik oyunu oynaması onu emperyalistler nezdinde hızla basamak atlatılan bir figürana dönüştürmüştür. Nobel Barış Ödülü tam da bu gelişmelerin ardından gündeme gelmiştir. Abiy Ahmed bir güvercin misali Avrupa başkentlerinde ağırlandı ve uğruna patlatılmadık

şampanya bırakılmamıştır.

2019 yılında madalyasına kavuşan Etiyopya Devlet Başkanı merkezi iktidarı güçlendirmek ve eyaletlerin yetkilerini törpülemek için ülkenin kuzeyindeki en büyük eyalet olan Tigra'ya işgal girişiminde bulundu. Eyaletin Başkenti Mekelle'ye giren Etiyopya ordusu 7 ay ancak dayanabildi ve Tigra Halk Kurtuluş Cephesi karşısında aldığı yenilgiyle geri çekilmek zorunda kaldı. Eritre yönetimiyle yaşadığı balayı havasından ötürü Eritre ordusunun desteğini esirgemediği Abiy Ahmed, savaşı devam ettirebilmek için ihtiyaç duyduğu toplumsal desteği bulamayınca tornistan yapıp, tek taraflı ateşkes ilan etti.

Etiyopya'daki en büyük iki aşiretin çocuğu olma unvanını da taşıyan Abiy Ahmed, arkasındaki küresel ve bölgesel güçlerin desteğine rağmen savaşı devam ettirebilecek kudreti bulamayınca siyasi geleceği de riske girmiş bulunuyor. Ordu üzerindeki ağırlığının tartışmalı hale geldiği, ekonomik ve siyasal krizin giderek derinleştiği bir ortamda iktidarda kalabilmesi pek de mümkün görünmüyor. Etiyopyalı oligarkların temsil düzeyi yüksek çocuğu, Tigra eyaletini kuşatma altında tutarak ve kirli savaş yöntemlerine başvurarak Tigra yönetiminin teslim olmasını istiyor. İktidarda kalmasının yolu ancak bir Pirus zaferiyle mümkün olabilir fakat bunun yaratacağı sonuçlar ise Etiyopya halkları için koca bir yıkım anlamına gelecektir. Yüze yakın etnik topluluğun yaşadığı ve on farklı eyaletten oluşan ülkede gerici iktidar blokunun kontrolü sağlaması çok

da kolay olmayacaktır.

Bunun farkındalığıyla olsa gerek ki en kirli haliyle savaş politikaları devreye sokulmuş durumdadır. Başkent Addis Ababa sokaklarında binlerce muhalif insan ve Tigralı keyfi sebeplerle tutuklanmakta ve şiddete maruz kalmaktadır. Etiyopya devleti, uluslararası yardım kuruluşlarının Tigra bölgesine yapacakları insani yardımı bloke ederek, yüzbinlerce insanın hayatını riske atmakta bir sarkınca görmemektedir. Ulaşım hatlarının çoğu imha edilmiş, elektrik ve internet gibi temel ihtiyaçlara erişim ise aylardır kapatılmış durumdadır. Aynı kirli oyunu Eritre yönetimi de kuzeyden yapılabilecek yardımların ulaşmasına engel olarak oynamaktadır. Birleşmiş Milletler "An itibariyle dünyadaki en büyük insani krizle karşı karşıyayız" diyerek durumun vahametini özetledi. Şayet kısa sürede insani yardım konvoylarının geçişine müsaade edilmezse yüzbinlerle ifade edilen sayılar bir anda milyonları bulacaktır.

Yüzyıllar boyunca devasa yeraltı-yerüstü zenginlikleri ve insan gücüyle koca Afrika kıtası sömürgecilerin biricik zenginlik kaynağı oldu. Hala da bu özelliğinden bir şey kaybetmiş değildir. Değişen tek şey artık beyaz adamın çok fazla ortalıkta görünmeyerek kirli işlerini siyah taşeronlarına yaptırmasıdır. Ve unutulmamalıdır ki, gerici sermaye düzeninin barış madalyalarını boynunda taşıyanlar aynı gericiğin Mareşallik apoletlerini de ihtiyaç hasıl olduğunda bir tasma gibi taşımakla görevlidirler.

Sudan'da namluların gölgesinde direniş sürüyor

E. Bahri

Sudan'da ilerici güçler, meslek ve kit- le örgütleri, Sudan Komünist Partisi ile bazı darbe karşıtı partiler generallerin iktidara çökmesini önlemek için aylardır mücadele ediyordu. Buna karşın gene- raller hafta başında askeri darbe yaparak hükümeti dağıttılar, Başbakan ve bazı ba- kanları tutukladılar. Böylece generaller, Ömer el-Beşir'i deviren partiler ve hare- ketlerle yaptıkları anlaşmaya uymamış, güçlendiklerini varsaydıkları anda silah zoruyla yönetime el koymuş oldular.

Ülkede 2018 yılı sonlarından beri de- vam eden kitlesel mücadele son aylar- da askeri darbeyi püskürtme konusuna odaklanmak durumunda kaldı. Darbe önlenemedi ama generallerin yönetime el koyması işlerinin kolay olacağı anla- mına gelmiyor. Zira Sudan'da emekçi kitle- ler hem politikleştiler hem mücadele de- neyimi kazandılar hem de taleplerinde ısrarlılar.

Sudan'da emekçilerin ekonomik, de- mokratik, siyasal, sosyal haklar mücade- lesinin uzun bir tarihi var. Kitleler daha önce de ayaklanıp diktatör devirmişti. Büyük fedakarlıklar ve ağır bedeller pa- hasına devam eden mücadele 2018 yılı- da halk isyanı boyutuna varmış, 30 yıllık dinci-faşist El-Beşir diktasını devirmişti. El-Beşir miadını doldurmuştu. Soykırım suçundan aranan bir diktatördü ve tek dostu vardı; o da kendisiyle aynı zihniyeti taşıyan Tayyip Erdoğan'dı. Dinci diktatör, kurmak istediği ilkel şeriat rejimiyle bir- likte tarihin çöplüğüne atıldı. Buna karşın diktatörle suç ortaklığı yapan generale- rin çoğu mevkilerini korudular.

Genelde "devrim" diye anılan bu olay, yerleşik sistemi sarstı ama yıkama- dı. Nitekim el Beşir'in yerini generaller- den oluşan bir konsey aldı. El-Beşir'in dinci partisi dağıtılmıştı, generaller bazı değişiklikler yaparak sistemi devam et- tirmek istediler. Ancak kitlelerin direnişi onlara da geri adım attırdı.

İsyana toplumun dinamik kesimle- ri katılmıştı: işçiler, kadınlar, gençler, doktorlar, avukatlar, mühendisler, öğ- retmenler, işsizler... Geniş emekçi halk kitlelerinin isyana katıldığı bir ülkede generaller diktası kabul göremezdi. Nite- kim generaller sultasına karşı mücade- leye devam eden kitleler, orduya geri adım attırdılar. Geniş emekçi kesimlerin kararlı direnişi, El-Beşir'den sonra generalleri

dizginlemişti.

Haziran 2019'da kitlesel bir katliam gerçekleştiren generaller, halkı sindirme- ye çalıştılar, ancak başaramadılar. Ağus- tos 2019'da, halk isyanında etkin "Özgür- lük ve Değişim Koalisyonu" ile müzakere yapmak zorunda kaldılar. "Anayasal bel- ge" olarak bilinen bir geçiş aşaması için anlaşma imzalandı. Buna göre siviller ve ordu, ülkeyi seçimlere götürmek için gücü paylaşacaktı. Geçiş süreci 6'sı sivil, 5'i asker toplam 11 kişiden oluşturu- lan bir konsey tarafından yönetiliyordu. Ordu halen yönetimde ektindi ancak ala- nı daraltılmıştı.

Geçiş süreci, mücadelenin farklı aşı- malar kaydettiği çalkantılarla devam etti. İlerici güçler, askerlerin etkisinin azaltıl- ması ve zamanla sivil yönetime bağlı hale getirilmesi için çaba sarf ettiler. El-Beşir'e karşı olan ama generallerle iyi geçinen düzen partileri ise, tavizler vererek ko- numlarını korumaya çalıştılar. Buna tepki gösteren ilerici güçler yönetimden çekil- me kararı aldılar.

Sağcı düzen partilerinin generallerle taviz vermesi, askerlerin yeni bir darbe hazırlamasını kolaylaştırdı. Bu süreçte devrik diktatör El-Beşir'in dağılan din- ci-gerici partisi de sahaya çıkmaya başla- dı. Generallere yönetime el koyma çağ- rısı yapan dinciler, bu taleplerle sözde gösteriler düzenlemeye başladılar. Aynı süreçte geçiş süreci yönetimini hedef alan generaller tekrar yönetime el koy-

manın zamanının geldiğini varsayarak darbe yaptılar. Sudan ordusunun komu- tanı Abdülfettah el-Burhan, cunta yöne- timinin başına geçti.

Cuntacılar, güya daha geniş katılım- lı, gençlerin daha etkin temsil edildiği bir yönetim için darbe yaptılar. Oysa ilk günlerin icraatları generallerin riyakarlı- ğını gözler önüne serdi. İlkın Başbakan'la birçok bakanı tutukladılar, ikinci gün ise sendikaları ve meslek örgütlerini fesh ettiklerini ilan ettiler. Bu örgütler El-Be- şir'le şeriatçı rejimini deviren toplumsal hareketin temel dinamikleriydi. Askeri darbeyi önlemek için yükseltelen mü- cadelede de kritik bir rol oynuyorlar. Cunta rejimi bu kurumları fesh ederek toplu- sal muhalefeti darbelemeyi amaçladı. Buna karşın gelişmeler, askeri cuntanın hedeflerine ulaşmasının kolay olmadığını gösteriyor.

Cuntaya emperyalist merkezlerden açık destek sunan olmadı. Çoğunlukla "itidal" çağrısı yapmanın ötesine geçme- yen açıklamalar yapıldı. ABD emperyaliz- mi ise, güya işbirlikçisi El-Burhan'a basınç uygulamak için mali desteği kesme kararı aldı. Bunun göstermelik bir adım olduğu belirtiliyor. Zira El-Burhan hem İsrail'le ilişkileri 'normalleştirme' yönünde çaba harcadı hem de Suudi Arabistan'ın başını çektiği Yemen'e karşı yıkıcı savaşı başlat- ma suçuna ortak oldu. Yani yıllardır ABD ve işbirlikçileriyle suç ortaklığı yapan bir figürdür El-Burhan. Bu arada Siyonist İs-

rail'in cuntaya açıkça destek sunması da dikkat çekicidir.

ABD, AB, BM, Rusya, Arap Birliği ile birçok ülkenin devlet başkanı, Başba- kan'la bakanların serbest bırakılması ve geçiş sürecinin kesintiye uğramadan devam etmesi çağrısında bulundu. Bu çağrıların sembolik bir anlamı olduğu var sayılsa bile, bunlar daha çok 'pro- tokol' icabı yapılan açıklamalardır. Cun- ta toplumsal muhalefeti bastırabilirse, El-Burhan'la diğer generaller emperya- listler için bir seçenek olabilir. Ne de olsa emperyalistlere hizmet eden diktatörler her zaman makbuldür. Talibanla işbirliği yapan emperyalistlerin işlerine geldiği sürece askeri diktatörlerle haydi haydi iş yapacakları aşıkardır.

Cuntayı zorlayacak olan 'protokol' türü açıklamalar değil elbet. General- lerle onları destekleyen dincilerin esas sorunu darbeye karşı gelişen kitle hare- ketinin gücünden kaynaklanıyor.

Keskin dişlerini gösteren askeri cunta ve şefi El-Burhan'ın işi pek kolay değil. Zira darbe ile devrilen hükümetten dı- şarıda kalanlar mücadele çağrısı yapıyor. Özgürlük ve Değişim Güçleri ise, cunta- ya karşı genel grev genel direniş çağrısı yaptı. Birçok parti, örgüt, dernek, birlik ve sendikalar mücadele çağrısı yaptılar. Emekçiler, kadınlar, gençler yine sokak- larda. Olağanüstü hal ilan edilmesine rağmen başkent Hartum başta olmak üzere birçok kentte darbe karşıtı gösteriler

riler yapıyor. Yollar kapatılıyor, cuntanın kabul edilmeyeceği şiarları yükseltiyor, askerlerin yönetimden çekilmesi talep ediliyor. Bu arada Sudanlı Profesyoneller Derneği, Ulusal Petrol Şirketi'nde çalışan memurların da darbeyi reddetmek için sivil itaatsizlik hareketine katıldığını duyurdu. Cumartesi günü için ise genel grev çağrısı yapıldı.

Darbe yapan generallerin pervasızlığına rağmen, cuntanın hedefine ulaşması olası görünmüyor. Zira yansıdığı kadarıyla devrik diktatör El Beşir'in dinci partisi dışında darbecilere destek veren bir güç yok. Toplumun dinamik kesimleri darbeye karşı açık bir tavır almış ve direneceklerini ilan etmiş bulunuyorlar. Bu güçler zaten darbeyi önlemek için mücadele ediyordu. Şimdi ise, darbeye karşı direniyorlar. Bu arada generallerle işbirliği yapan bazı düzen partileri de, darbeye karşı olduğunu ilan ettiler. Devrilen hükümetin tutuklanmayan bazı bakanları da darbeye karşı duruş için halka çağrı yapıyorlar.

Toplumun dinamik kesimleri, sendikalar, meslek örgütleri ve birçok parti ya da örgütün darbeye karşı durması generallere ilk geri adımı attırdı. İlkin nerede tutulduğu açıklanmayan Başbakan'ın evine getirildiği bildirildi. Generallerle darbeye karşı direnen güçlerin karşı karşıya gelme ihtimali yüksek görünüyor. Bu ise Sudan'da devam eden kitlesel direnişler sürecinin yeni bir aşamaya girdiğine işaret ediyor. Geçiş süreci için kurulan ittifakın iğreti olduğu önceden de biliniyordu. Zira daha önce de birden fazla darbe girişimi olmuştu. Bu darbenin şimdilik başarıya ulaşmış görünmesi, militarist güçlerle yapılan anlaşmaların pek bir hükmünün olmadığını gözler önüne serdi. Dolayısıyla kitleler yine direnerek kazanımlarını ve onurlarını korumaya çalışıyorlar.

Tabloya bakıldığında Sudan'da bir tür 'pat' durumu olduğu anlaşılıyor. Emekçi kitleler ve ilerici güçler militarist güçleri kontrol altına alamıyor. Sağcı düzen partileri ortalıkta salınarak generallere alan açıyor.

Güçlü, kitlesel, deneyimli, kararlı kitle hareketi ise, gerici güçlerin istedikleri gibi yönetmesine izin vermiyor. Taraflar arasında bir tür 'yenişememe' durumu oluşmuş görünüyor. Toplumsal hareketin en zayıf noktası ise Sudan işçi sınıfının nicel ve nitel açıdan taşıdığı zayıflıkta belirginleşiyor. Bu halen direngen toplumsal muhalefetin en zayıf tarafıdır. Ancak bu haliyle de kitleler diktatörler devirebiliyor, darbelere karşı direnebilecek bir özgüven ve kararlık taşıyor. Bu ise önümüzdeki süreçte darbecilere karşı kitlelerin direnişinin devam edeceğine işaret ediyor.

Stuttgart'ta binlerce işçinin "Bizi yok sayamazsınız" eylemi

IG Metall'in çağrısıyla örgütlenen mitinglerden biri de Stuttgart'taydı. Metal işkolunda çalışan binlerce işçi, miting için dün saat 14:30 itibaren Stuttgart Stadt Garten'da toplanmaya başladı. İşçiler "sosyal ve ekolojik değişim ve dönüşüm" bahanesiyle gündemde olan işten çıkarmaları protesto ettiler.

Mitingde konuşan IG Metall Baden-Württemberg Bölge Sekreteri Roman Zitzelsberger, on yıllık bir değişimden söz etti. İklim değişikliği ve dijitalleşmenin toplumu ve ekonomiyi, dolayısıyla çalışma dünyasını değiştirdiğini, IG Metall'in bu dönüşümün arkasında yer aldığını dile getirdi. "Ancak şirketler ve koalisyon ortakları, yarın hala güvenli ve iyi işlere sahip olabilmemiz için sosyal ve ekolojik olarak sürdürülebilir bir değişimin ön koşullarını şimdi yaratmalı." çağrısında bulundu. Konuşmaya bakılırsa, IG Metall özellikle dönüşüm sırasında işten çıkarma, sürdürülebilir iş beklentileri, yeterlilik ve eğitim atağı, 2030 yılına kadar 500 milyar euro'luk kamu yatırımları taleplerini

ileri sürüyor.

Ayrıca bu yatırımların modern altyapı ve teknolojilere akmasını, vasıflı çalışanların desteklenmesi ve işsizliği önlemek için kullanılmasını istiyor. Yüklerin adil bir şekilde dağıtılması gerektiğini söyleyen Zitzelsberger, "Yeni federal hükümet, iklim dostu bir endüstrinin yaratılmasını ön plana koymalı ve iyi iş ile yaşanabilir bir çevreyi birlikte düşünmeli" şeklinde konuştu.

Bölge Sekreteri, gelecekteki teknolojileri ve ilgili işyerleri ülkede tutmanın ve yer değiştirmeleri önlemenin ancak doğru siyasi rotayı belirlemekle mümkün olabileceğini iddia etti. Otomotiv ve yan sanayilerden birkaç işyerinin ve istihdamın düşük ücretli ülkeler olarak adlandırılan ülkelere taşınmasının yarattığı tehdidin ne kadar belirgin olduğunu vurguladı ve ortak kararlılığın genişletilmesi çağrısında bulundu.

IG Metall-Jugend adına yapılan konuşmada ise, daha fazla güvenceli meslek yerleri ve eğitimde fırsat eşitliği yaratılması çağrısı öne çıktı.

Mitingde iklim değişikliğine karşı gençlik hareketi adına da konuşma yapıldı. Konuşmada, devletlerin iklim politikasının sürdürülebilir olmadığı, böyle devam edilirse milyonlarca insanın göç edeceği ve metropol ülkelerin bu sorunla baş edemeyeceği dile getirildi. Bunu engellemenin ve dünyayı kurtarmanın ancak üretim ve teknolojiyi iklime zara vermeyecek üretimlerin hizmetine sunmakla mümkün olabileceği vurgulandı.

Mitingdeki konuşmalarda tüm bu sorunların kaynağının bizzat kapitalist sistem olduğu gerçeği özellikle es geçildi.

Sendikaların başına çöreklenen sendika ağaları ve düzen örgütleri biz kez daha illüzyonlarla, popülist söylem ve yalanlarla işçi kitlelerini uyutma çalıştılar.

Bizler BİR-KAR taraftarları olarak katıldığımız mitingde BİR-KAR İşçi Komisyonu'nun bildirimlerinin yaygın dağıtımını yaptık. MLPD ve DKP'nin de kendi bildirimlerini dağıttıklarını gözlemledik.

STUTT GART BİR-KAR

Hamburg'da IG Metall mitingi

IG Metall Sendikası tarafından "Eylem Günü" şiarıyla düzenlenen eylemlerden biri de Hamburg'da gerçekleştirildi.

Miting için saat 10'da IG Metall Sendikası önünde toplanıldı. Sendika başkanları, temsilcileri ve genç işçiler, otomobil ve bisikletlerle sendika flama ve bayraklarıyla şehir içinde sloganlar eşliğinde tur atıp miting alanına geldiler. Miting alanında havai fişekler ve müzik eşliğinde karşılandılar.

Miting alanında işçilere dönük müzikler eşliğinde, işçilerin taleplerini içeren sloganlar atıldı. Mitinge katılanların büyük çoğunluğunu Mercedes, Airbus

gibi tekellerin içerisinde yer aldığı sanayi işletmelerinde çalışan işçiler oluşturuyordu. Siyasi partilerden KPD Yeniden İnşa, MLPD, BİR-KAR ve DDİF de parti bayrakları ve flamalarıyla mitingde yer aldı.

Saat 12'de başlayan programda söz alan sendika başkanı yeni kurulacak hükümete ve patronlara tavsiyelerde bulundu. Yarının çalışma dünyası için "güvenli köprüler" kurulması ve dönüşüm sürecinde işten çıkarma olmaması dileği ifade edilirken, geleceğe yönelik işler ve çıraklık eğitimi talebi dile getirildi. İklimin korunması üzerinde de durulan konuşmada iklim ve ekonomi alanında

2030 yılına kadar 500 milyar avroluk kamu yatırımı gerektiğinden söz edildi. "Yük ve maliyetleri adil bir şekilde dağıtma" çağrısı yapan sendika şefi, "Krizin bedelini kazananlardan ödemelerini isteyin" diye konuştu.

Ek olarak "Eşit işe eşit ücret" talebi de öne sürüldü.

500'e yakın işçi-emekçinin katıldığı miting yapılan konuşmalarla sona erdi.

BİR-KAR olarak katılıp işçilere destek olduğumuz miting esnasında "Kriz fırsatçılığın ve işçi kıyımına karşı, insanca bir yaşam için alanlara çıkalım!" başlıklı bildirimimizi dağıttık.

HAMBURG BİR-KAR

Frankfurt'ta IG Metall mitingi

IG Metall'in 29 Ekim Cuma günü, Almanya çapında birçok merkezde "Sosyal, ekolojik ve demokratik adaletli dönüşüm" şiarıyla organize ettiği mitinglerden biri de Frankfurt'ta gerçekleştirildi.

Frankfurt merkezindeki Hauptwache'de yapılan miting için, çeşitli metal fabrikalarında çalışan işçiler saat 14:00'dan itibaren toplanmaya başladılar. Mitinge Frankfurt ve çevre kentlerden gelen 1.500'ü aşkın işçi katıldı. Opel, Siemens, Zeppelin, Continental, Buderus, Mahle gibi metal işkolunun önemli fabrikalarından işçiler, taşıdıkları pankart ve dövizlerle taleplerini alana taşıdılar.

Rüsselsheim Opel işçileri alana davul eşliğinde, pankartları ve düdük sesleriyle giriş yaparak dikkatleri üzerine çektiler. Opel işçilerinin yanı sıra, Buderus ve Continental'den gelen işçilerin kendi pankartları ve dövizleriyle katılması, IG Metall'in organizasyonundan öte taban inisiyatifi yansıtan olumlu örneklerdi.

Başta Opel olmak üzere, tüm otomotiv sektörü ile metal sektörünün genelinde ciddi bir kriz var. Fabrika kapatma, üretimi başka ülkelere taşıma, üretimi parçalama, kitlesel işçi kıyımı, hak gaspları, düşük ücretler vs. sektördeki işçileri ve gelecek kuşakları tehdit eden sorunlar olmaya devam ediyor. Bunlardan özellikle büyük fabrikaları parçalara bölmek, işçi sınıfının örgütlülüğünü de parçalamaya dönük ciddi bir saldırıdır. İşçiler taşıdıkları görsel materyallerle bu sorunları alana taşıdılar.

Ezici çoğunluğunu metal işçilerinin oluşturduğu miting katılımında genç işçilerin sayısı dikkat çekti. Artan işten atmalarla birlikte işyerlerinin gittikçe yok edilmesiyle meslek yapma şansları gittikçe azalan genç işçilerin, saldırılara karşı oldukça öfkeli oldukları gözlemlendi. IG Metall Gençliği'nin hem kürsü konuşmalarında hem de organizasyonda oldukça aktif oldukları gözlemlendi.

Sınıf devrimcileri, pankartları, bayrakları ve bildirileriyle mitingde örgütlü bir duruş sergilediler. Mitingde BİR-KAR bayraklarının yanı sıra, "Pandeminin ve krizin faturası kapitalistlere!" yazılı pankart açıldı. Alanda ayrıca TKİP bayrakları taşındı. Hem eylem öncesi ve hem de miting alanında yaygın bildiri dağıtımı yapıldı. Mitinge BİR-KAR ile DDİF dışında, diğer Türkiyeli grupların ilgi göster-

medikleri gözlemlendi.

Bugüne kadar hep olageldiği gibi, sendika bürokratları bu mitingde de kendileri çalıp kendileri oynadılar. Sendika bürokratları ile yandaş bazı işçi temsilcilerinin dışında kürsüde hiç kimseye söz hakkı verilmedi. Bir kez daha sendika kürsüleri işçilere, emekçilere ve onların politik temsilcilerine kapatıldı.

IG Metall ile DGB bürokratlarının yaptıkları konuşmalar sosyal demagojiden ve malumun ilanından öteye geçmedi. Mitinge gelen işçilerin çok iyi bildikleri ve bizzat yaşadıkları sorunları süslü laflarla onlara tekrar anlatmayı işten saydılar. Sendika bürokratları konuşmalarında kurulacak hükümete de seslenerek, işçilerin de unutulmamasını "rica" ettiler. Mitingin temel konuşmacılarından biri olan IG Metall sözcüsü, konuşmasında, ekonomide dönüşüme karşı olmadıklarını ama bunun "sosyal, ekolojik, demokratik ve adaletli" olması gerektiğini söyledi. Yine çevre sorununun çözümü için en az 500 milyar euro gerektiğini, bu paranın CO₂ vergisi gibi yollarla emekçilerden değil de, servetin vergilendirilmesi ve Almanya'da sayıları üç bini bulan "ultra zenginlerden" alınması gerektiğini ifade etti.

Ne var ki marifet bunları dillendirmekte değil, bunların pratikte nasıl gerçekleşeceğindedir. Zaten onların demagojileri de burada, yani sorunların

ve çözümlerin lafızda ifade edilmesinde değil, bunun için işçi sınıfının üretimden gelen gücünün kullanılıp kullanılmamasında başlamaktadır. Bu manada sendika bürokratları demagojik anlamda bile olsa, mücadele perspektifi ve planı konusunda işçilere bir şey söylemekten özenle kaçındılar. IG Metall bürokratları mitingde sözde tabanın taleplerine cevap olma adına, çeşitli işyeri temsilcilerinin katıldığı "podyum tartışmasıyla" havayı iyice düşürdüler.

Konuşmalarda dikkate değer ve olumlu olan tek şey, IG Metall Gençliği'nden gençlerin yaptıkları heyecanlı ve öfkeli konuşmalarıdır. Meslek yerlerinin yok edilmesi, kalifiye eğitimcilerin azalması, meslekten sonra kadroya alınmama gibi sorunların gençlerin gelecek kaygısını büyüttüğünü ifade ettiler. Gençler taşıdıkları çok sayıda pankart ve dövizle taleplerini alana taşıdılar.

Önden de anlaşıldığı gibi, IG Metall patronlarının mitinginin, işçilerin tabanda biriken öfkelerini boşaltmak ve SPD'nin hükümetteki konumuna destek olmak dışında bir amaç taşımadığı bir kez daha anlaşıldı. Mitingi cumartesi değil de cuma günü yapmaları, seçilen saat, tüm sendikaların değil de sadece IG Metall'in çağrı yapması katılımı oldukça sınırladı. Öyle ki, bırakalım öğle vardiyasını, sabah vardiyasından çıkan birçok işçi mitingde zar zor yetişebildi. Özcesi son derece

kontrollü ve "sorumlu" muhalefetin eşsiz bir örneğini daha sundular diyebiliriz.

Yaşanan saldırılar kendilerini de belli ölçülerde vurmasına rağmen, sendika bürokratları pragmatist anlamda bunu bile çok dert etmeyecek derecede ayımsızlık içindeler. Yıllardır milyonlarca işçinin aidatıyla palazlanan sendika bürokrasisi, bu tanımın bile dışına taşarak, artık gerçek anlamda kapitalist işletmeye dönüşmüştür. Borsa da dahil, çok çeşitli alanlarda çok ciddi yatırımları mevcuttur. Frankfurt'ta Main nehri manzaralı çok katlı IG Metall binası yıllardır adeta bir şirketin genel merkezi gibi çalışmaktadır. Bu ayrıcalıklı konum ve durumun, onlar için üye kayıplarını ve işçi aidatlarını bile gittikçe önemsizleştirdiği anlaşılıyor. Sermayeye yakınlaştıkça işçiden uzaklaşıyorlar.

Bu halleriyle işçiler için, özü ve içeri boşalmış bir sembolden öte anlamları kalmadığı gibi, onların mücadelesinin önünde ciddi bir engele dönüşmüşlerdir.

Almanya işçi sınıfının da, Türkiye'deki sınıf kardeşlerinin yakın zamanda sendikal bürokrasiye karşı attıkları "İşçi-Emekçi Mitingi" türünden cesur adımlara şiddetle ihtiyacı var.

Bunun için de bağımsız taban örgütlerini geliştirmek ve devrimci sınıf mücadelesini yükseltmek dışında sihirli bir çözüm yoktur.

AB zirvesinden yansıyanlar

Avrupa Birliği'ne (AB) üye 27 ülkenin katılımı ile 21-22 Ekim tarihleri arasında AB zirvesi gerçekleşti. Brüksel'deki zirvede, Covid-19 salgını, artan enerji fiyatları, dijital yatırımlar, Belarus'la ilişkiler, Asya Pasifik, AB hukuku gibi konular ele alındı. Ancak zirveye artan enerji fiyatlarının yanı sıra, Polonya ve AB arasında çekişmelere neden olan "AB Hukuku" damgasını vurdu.

AB HUKUKU

Ağustos 2015 tarihinden itibaren Polonya'da Devlet Başkanlığı koltuğuna oturan aşırı sağcı faşist Andrzej Duda, "yargı ve basın reformu" adı altında yargıyı ve basını kendi arka bahçesine çevirmeye çalışıyor. Bu nedenle yıllardır AB ile Polonya arasında "sert" tartışmalar yaşanıyor.

Polonya Anayasa Mahkemesi'nin, 7 Ekim 2021'de aldığı bir kararda, Polonya Anayasasının "AB'ye yetki devri yapmamış alanlarda, AB hukukundan üstün olduğuna" hükmetmesi tartışmalara neden olmuş ve Polonya'ya "sert" eleştiriler yöneltilmişti. Brüksel ile Polonya arasında yaşanan "sert" tartışmalar zirveye de yansıdı. Britanya'nın Brexit'le AB'den ayrılışının ardından, Polonya'nın da "Polexit" ile AB'den ayrılacağı yorumları yapıldı.

Zirvede konuyla ilgili bir konuşma yapan Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki'nin, "Hükümetimiz hiçbir şantaj boyuna eğmeyecektir" çıkışı, Macaristan'ın tam desteğini alsa da diğer AB üyesi ülkelerin tepkisini çekti. Gelişmeler üzerine, AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, "Yargı ve basın reformlarından geri adım atılınca kadar Polonya için öngörülen 36 milyar euroluk korona fonu yardımının ödenmeyeceği"

açıklaması yaptı.

ENERJİ FİYATLARINDAKİ ARTIŞ

Dünyada enerji fiyatlarında "öngörülemez" bir yükseliş yaşanıyor. Enerji fiyatlarındaki artış, AB'yi stratejik sorun ve zorluklarla karşı karşıya bırakıyor. Bazı AB devletleri ortak bir çözüm isterken, diğerleri Paris İklim Anlaşması'nı sorguluyor ve nükleer enerjinin devreye sokulmasını istiyor.

Elektrik, gaz, motorin ve benzin fiyatlarının hızla artması, AB'nin devlet ve hükümet başkanlarını kara kara düşündürüyor. Zirvede artan enerji fiyatlarının "nedenleri ve ne içinleri" üzerinde duruldu ve "Bu sorunla nasıl başa çıkılacak" tartışmaları da yapıldı. AB Komisyonu zirve öncesi yaptığı bir açıklamada, "Yoksul haneler için elektrikte vergi indirimi, tavan fiyat belirlenmesi ve mali destek gibi çabası olan ülkeler desteklenmelidir" demişti.

İspanya Başbakanı Pedro Sanchez'in, "AB'ye üye tüm ülkeler enerji fiyatlarındaki artıştan rahatsızlarsa, ulusal önlemlerin ötesine geçmeli ve bir Avrupa çözümü, bir Avrupa yanıtı sunmalıyız" açıklaması, adeta Avrupa'yı bekleyen kara günlere, kara kışa işaret ediyor gibiydi. Ancak "ulusal önlemlerin ötesinde

bir çözüm" zirvede de bulunamadı, bulunabilmiş değil. Bu doğrultuda bir karar alınmasa da AB Komisyonu en azından bu öneriyi "üzerinde durulmaya değer" buldu.

Diğer bazı ülkelerin yanı sıra Fransa ve İspanya ise gaz alımlarını koordine ederek pazarlıkta konumlarının güçleneceğine inanıyorlar.

"NÜKLEER SANTRALLERE İHTİYACIMIZ VAR"

Fransa Maliye Bakanı Bruno Le Maire zirve öncesi günlerde "İklim değişikliğiyle mücadelede başarılı olmak istiyorsak nükleer enerjiye ihtiyacımız var. Nükleer santrallere ihtiyacımız var ve nükleer enerjiye daha fazla yatırım yapmalıyız" açıklaması yapmıştı. Bu açıklamadan cesaret alan Macaristan, zirvede AB'nin emisyon hedeflerinin iptalini önerdi. Macaristan Başbakanı Viktor Orban, "Bu aptal planı devre dışı bırakmazsak, enerji fiyatları her geçen gün artacaktır. Bu nedenle emisyon hedeflerini iptal etmemiz veya askıya almamız gerekiyor. Gerçeğe geri dönmeliyiz" dedi.

Kitle tepkisi ve iç siyaset hesaplarından hareketle Almanya ve Avusturya bu önerilere şimdilik mesafeli davranıyor. Dünyada ve özellikle Avrupa'da artan

iklim hareketleri, AB devletlerini sözde de olsa bir takım önlem paketleri açıklamaya zorlamıştı. Fosil yakıtlara sırt çevrilecek, yenilenebilir enerji devreye sokulacaktı. Yani kapitalizm "yeşil yüzünü" gösterecekti. Bu doğrultuda ardi ardına önlem paketleri açıklanmıştı. Açıklanan önlemler, çözümden ziyade, çevre ve iklim mücadelesinin kapitalizme karşı mücadeleden ayrı ele alınamayacağı bilincinin oluşmasının önüne geçmeye yönelikti.

Felsefesi "gölgesini satamadığı ağacı kesip satmak" olan kapitalist sistem, doğası gereği kendi çıkarlarını maksimum seviyeye çıkarmanın hesabını yapar. Temel kuralı azami kâr olandan, çevre, iklim ve ekolojiyi hesaba katmasını beklemek, en hafif tabirle naiflik olur. Kârını en üst seviyeye çıkarmak isteyen sermayedarlar, en az maliyetle en fazla kâr elde etmenin hesabını yaparlar. Hesabı bu olandan, daha az kârlı olan yenilenebilir enerjiye yatırım yapması, iklim ve ekolojik dengeleri gözeterek daha kârlı olan fosil enerjiyi kullanmaması beklenemez. AB zirvesinden yansıyanlar bu yaklaşımın tezahüründen başka bir şey değildi.

Fransa, iklim hedeflerine ulaşmanın yolunun nükleer enerjiden geçtiğini iddia etmekte, Macaristan, emisyonları düşürmek türünden "bu aptalca hedeflerden vazgeçilmeli ve gerçek hayata dönüşmeli" demektedir.

Özcesi, artan enerji fiyatları kaldıraç olarak kullanılarak, kitlelerin bilinci karartılmaya çalışılıyor. "Çevreyi korumak, emisyonu sınırlamak" gibi söylemler, felsefesi kâr, daha çok kâr olan kapitalizmin doğasına zaten aykırıdır. Nitekim kapitalizme maske olarak takılan "yeşil yüzü" şimdilerde devre dışı bırakılarak, gerçek yüzü sahneleniyor.

IG Metall sendikasının çağrısıyla, bugün Almanya çapında 50 merkezde "FairWandel" (Adil değişim) sloganıyla eylemler gerçekleştirildi. Eylem merkezlerinden biri de Bielefeld'di.

Bielefeld'de işçiler sabah saat 10.00'da merkez tren istasyonunun önünde buluştular. Ardından yürüyüşe geçilerek, Bielefeld binası önüne gelinecekti. Buradaki mitingde yapılan konuşmalarda, Almanya'da kurulacak yeni koalisyon hükümetinin planlarının adil

Bielefeld'de IG Metall eylemi

olması, sosyal, ekolojik, demokratik çerçevede metal sektörünün önemi gözetilerek yapılması çağrısında bulunuldu.

IG Metall, bir sanayi ülkesi olarak Almanya'da aktif bir sanayi politikası ve adil değişim için bir örnek oluşturmayı amaçladıklarını dile getirdi. Mitinglerde ve gösterilerde, geleceğin federal hükü-

metinden modern altyapıya ve geleceğin teknolojilerine yatırımlar yapması, dönüşümde işten çıkarmaların önüne geçilmesi, işletmeleri yurt dışına taşımak yerine yerel olarak sürdürülebilir işler için sürdürülebilir bir perspektif ve ayrıca kalifikasyon ve güvenli eğitim talep edildi. Bir başka merkezi talep de

2030 yılına kadar yapılacak bu yenilemeler için 500 milyar euro tutarında kamu yatırımına ihtiyaç duyulacağı ve gerekli yatırımların dayanışma fonundan karşılanması oldu.

Bielefeld'de yaklaşık 300 kişinin katıldığı eylem, yazık ki zayıf bir atmosferde geçti. Eylemin bir başka dikkat çekici yanı ise BİR-KAR'ın dışında bir demokratik kitle örgütünün katılımının olmayıştı.

Geleceksizlik ve Avrupa hayalleri üzerine

Türkiye’de 1960’lı yıllarda ivme kazanan sosyal uyanış süreci, politikleşerek gelişen ve büyüyen sınıf hareketi ile birlikte bir devrimci gençlik kuşağı da yarattı. Bu gençlik kuşağı alabildiğine politik, toplumsal olaylara duyarlı ve dönemin devrimci hareketlerinin motor gücüydü. Bu yüzden burjuvazi 12 Eylül 1980 faşist darbesinden sonra özellikle gençliği politik yaşamdan uzaklaştırıp, devrimci hareketin dışına çıkarmak için devlet terörü estirmiş, yoğun bir ideolojik çaba göstermiş ve amacını gerçekleştirmekte göreceli de olsa başarılı olmuştur.

12 Eylül’den sonra, burjuvazi bürokrasi ve zor yoluyla okuma-sorgulama yönü zayıf, toplumsal sorunlara kafa yormayan, burjuva medya ile uyuşturulmuş apolitik gençlik kitlesi yaratmak istedi. Tüm baskı ve zorbalığa rağmen, gençlik kendisine dayatılan bu cendereyi 1980’li yılların ikinci yarısında parçalamaya başladı. Sınıf hareketinin, Kürt hareketinin, kamu emekçileri mücadelesinin geliştiği 1990’lı yıllarda gençlik hareketi de gelişim sürecine girdi. Ancak toplumun diğer muhalif kesimleriyle birlikte kirli savaşa, devlet terörüne, kontrgerilla saldırılarına maruz kalan gençlik hareketi, bir dönem dirense de zayıflama sürecine girdi.

2000’li yıllara gelindiğinde 12 Eylül’ün öz çocuğu olan AKP iktidarı ile birlikte gerici eğitim hızla yaygınlaştırılarak, yeni saldırı dalgası başlatıldı. Kuran kursları ve imam hatiplerin yaygınlaştırılmasının yanı sıra önleri alabildiğine açılan cemaatler ve tarikatlar, dinci-gerici örgütlenmelerin yuvasına dönüştürüldü. İrkçılık, gericilik, bağnazlık gibi tehlikeli düşüncelerle yoğrulmuş dinsel ve milliyetçi propaganda ile öğrencilerin üzerinde ideolojik bir baskı oluşturuldu. Dinsel gericilik koalisyonunun 19 yıllık iktidarı boyunca eğitim sistemi yapboz tahtasına çevrildi. Gerici faşist güçler gençlik içerisinde adeta cahil bir kitle yaratmak için ellerindeki tüm imkanları kullandılar.

Eğitime değil de Diyanete devasa bütçe ayıran dinci faşist iktidar, pandemi süreci ile birlikte okulların tatil edilmesinin ve yeterli altyapının olmamasının yarattığı sorunları görmezden gelerek, “Eğitimde asıl yük öğretmenin maaşıyla ilgilidir» deme cüretini gösterecek kadar küstahlaştı. Bu durum laik, bilimsel ve anadilde eğitim bir yana, AKP döne-

minde burjuva anlamda bile olsa “bilimsel eğitim”in tümünden rafa kaldırıldığını göstergesidir.

Sermaye iktidarının Çalışma Bakanı Vedat Bilgin, bir konuşmasında gençleri kastederek, “Türkiye’den kaçmak istiyorlar diye bakmamak lazım. Gençler dünyayı tanımak istiyorlar” dedi. Fakat bunun gerçekle bir ilgisi olmadığını dünya alem biliyor. Geleceğe dair bir güvencesi olmayan gençlerin, Avrupa ve ABD’ye göç etme ya da ülkeden kaçma isteklerinin arkasındaki temel sebep ekonomik sorunlar olsa da eğitim sisteminin kötü olması, işsizlik, yoksulluk, artan baskılar ve derinleşen geleceksizlik kaygısı gibi bunaltıcı toplumsal sorunlar da yakıcı etkenlerdir. Bu sorunların kaynağını göremeyen genç nesil, kendisine daha demokratik ve refah seviyesi yüksek görünen Avrupa ülkelerine gitmekte buluyor çareyi.

KAÇMAK/GİTMEK ÇÖZÜM MÜ?

Emperyalist devletlerde var olan “nispi refah”ın esas kaynağı, bağımlı ve sömürülen ülkelerdeki yoğun emek sömürüsünün yarattığı devasa sermaye birikimidir.

Emperyalistler arasındaki temel çelişkilerden biri de sömürü pazarının paylaşımı alanında kendisini gösterir. Bu çelişki, bir taraftan doğrudan doğruya insan emeğinin sömürüsü üzerinden, diğer taraftan doğanın zenginliklerinin, yani hammadde kaynaklarının (petrol, doğalgaz, değerli madenler vb.) paylaşımı konusunda ortaya çıkıyor. Emperyalist

rekabet yerel çatışmaları, zaman zaman da bölgesel savaşları gündeme getiriyor. Hatta küresel çaptaki krizler büyük paylaşım savaşlarını tetikleyen gelişmelere sebep oluyor.

Ekonomik refahın yüksek olduğu ülkelerdeki “demokratik kapitalizm” savunusu tüm bu nesnel süreç ve olguların göz ardı edilmesiyle yapılıyor. Oysa gerçekler tüm çıplaklığı ile ortadadır, yeter ki doğru bir perspektiften bakabilelim. İsviçre, Norveç, Kanada vb. ülkelerin kapitalist gelişmişliği ve demokratik refahı yüksek ülkeler olmasının temelinde yatan olgu, emperyalist üretim ilişkilerinin maddi getirisiidir.

Dünyaya kabaca bir göz atmak bile sayısız veri sunuyor. Örneğin Fransız tekkellerinden Lafarge’ın Suriye iç savaşında IŞİD terör örgütü ile olan bağlantısı burjuva basında dahi yer almıştı. Fransız burjuvazisinin refahını, Suriye’de bombalanmış, yerinden yurdundan edilmiş, milyonlarca yoksul emekçinin gözünden sorgulamak gerekir vb. Bunun gibi daha yüzlerce örnek verilebilir.

Buradaki temel vurgu kapitalizmin “demokratik” niteliğinin, Afrika’da, Ortadoğu’da ve Latin Amerika’daki bağımlı ve sömürülen ülkelerde yarattığı yıkımın görülememesidir.

Bu ülkelerde kapitalizm açlık, yoksulluk, sefalet, tecavüz, savaş, iç savaş, toplu intihar, göç, çatışma vb. felaketler silsilesi demektir.

SINIF MÜCADELESİ VE GENÇLİK

Uzun yıllar boyunca düzenin pro-

pagandasına maruz kalmış, sınıf bilinci henüz oluşmamış öğrenci gençliğin, gelişmiş ülkelere gitme/kaçma hayalleri kurması ve bu hayallerin peşinden gitmek istemesinin nedeni bu sistemin gençliğe artık açlık, yoksulluk ve işsizlikten başka verebileceği hiçbir şeyinin olmamasıdır.

Bu gerçekliği iliklerine kadar hissedilen gençlik, faşizm, gericilik, eğitimsizlik, işsizlik vb. toplumsal sorunların yarattığı yıkımı yakıcı bir şekilde hissederken, öfkesini protesto ve eylemlerde barikatların en önünde durarak, militan bir şekilde dışa vurdu. Haziran direnişi, üniversite eylemleri, kayyum rektör protestoları, kadın eylemlilikleri, çevre eylemleri vb. süreçlerdeki militan tutum, iktidara ve bir bütün olarak sisteme karşı öfkenin yansımaysıydı. Her ne kadar bu öfke kendiliğinden gelişen öğrenci hareketlerine dönüşse de güçlü bir sınıf hareketinin olmamasından dolayı daha çok reformizmin etkisinde kaldığı için, düzen sınırları içine kanalize olarak, işçi sınıfı ile bütünleşmiş devrimci bir nitelik kazanmadı.

Bu koşullarda gençliği kazanmak, devrimci hareket içinde politikleştirmek ve sınıf mücadelesinin güçlü bir müttefiki haline getirmek için, önündeki en büyük yapısal temel sorun olan “kapitalist sistemin” amacını, yapısını ve politik nedenlerini anlamasını ve kavramasını sağlamak, gençliği sınıflar mücadelesinin etkin bir mevziisine dönüştürmek, komünistlerin en önemli görevlerinden biridir.

TORLAK KEMAL

Rant, torpil, usulsüzlük kurumu TÜGVA

AKP-MHP rejiminin şefinin oğlu Bilal Erdoğan'ın kurucusu, birçok AKP'linin ise yönetiminde olduğu Türkiye Gençlik Vakfı'yla (TÜGVA) ilişkili ifşa edilen kirlî işlerin ardı arkası kesilmiyor.

Yakın zamanda eski bir TÜGVA üyesi tarafından bazı belgeler basına sızdırıldı. Gazeteci Metin Cihan tarafından yayınlanan belgeler zaten bilinen bir gerçeğin kanıtlarıydı. TÜGVA'nın yargıdan emniyet ve orduya kadar devletin önemli görülen birçok kademesinde kadrolaşmada payı olduğu öne sürülüyor. Belgelerde kaymakamlık gibi kurumlara, yargı, ordu ve emniyete yapılacak atamalar için hazırlanmış isim listeleri yer alıyor. Başvuru yapılacak kurumların isimlerinin bulunduğu listelerde, TÜGVA'da değişik pozisyonlarda bulunan kişiler referans olarak gösteriliyor. Metin Cihan'ın belgeleri yayınlanmasının ardından, TÜGVA'nın eski Van temsilcisi Tamer Özsoy da "Adalet Bakanlığı'nda 100'ün üzerinde, sadece benim tanıdığım TÜGVA'lı var. Bu isimler vakıf üzerinden buralara getirildiler. Emniyet'te ne kadar var bilmiyorum ama bekçi alımlarında da TÜGVA'nın çok ciddi bir rolü olduğunu biliyorum. Bunların yanlış olduğunu söylemek akılla bağdaşmaz. Nasıl biz bir dönem Gülecilerin devlete adam yerleştirdiği söylüyorsak, şimdi de TÜGVA'nın yerleştirdiği ortada. Her şey açık." itiraflarında bulundu. İddiaların hemen ardından Cüneyt Özdemir'in programına çıkan TÜGVA Genel Başkanı Enes Eminönü ise, adeta itiraf niteliğinde bir açıklama yaptı: "İçeriden belgeleri almış bu adam. Kendisine yedek yapmış, şimdi de ifşa ediyor."

Vakfa ait olan belgeler arasında, "Çözüm Raporları" isimli 2016-2017 yılına ait dosyada, vakfın sorunları çözmeye

yöntemlerini içeren metinler bulunuyor. TÜGVA'nın istediğini elde etmek için siyasileri ve bürokratları kullandığı ortaya çıkarken, olası engellerin kalkması için bürokratların "Konuyu Reis takip ediyor" diye tehdit edildiği görüldü. Bakanlar, milletvekilleri, valiler, il ve ilçe belediye başkanları ve danışmanlarının iletişim numaralarını ayrı ayrı listeleyen TÜGVA'nın önemli isimlerin özgeçmişlerini kayıt altına aldığı da ortaya çıktı.

TÜGVA'DA EL ATILAN HER ŞEY ELDE KALİYOR...

TÜRGEV ve TÜGVA bizzat Erdoğan ve ailesi tarafından kuruldu. TÜGVA'nın kurucusu Bilal Erdoğan. TÜRGEV'in kurucusu ise AKP şefinin kızı Esra Albayrak ile eşi Berat Albayrak'tır. 2013'teki 17-25 Aralık yolsuzluk olaylarında TÜRGEV'in adının çıkmasının ardından, 2014 yılında TÜGVA kuruldu. TÜRGEV'in rüşvet ve yolsuzluk olayları üzerinden yaptıkları ortaya serilince Erdoğan ve ailesi için "temiz bir sayfa" açma ihtiyacı doğmuştu ve bir nevi isim değişikliği gerekiyordu. En

başta TÜGVA'nın kuruluşunda Erdoğan ve ailesi resmi olarak isimlerini dahil etmeseler de kısa bir süre sonra Bilal Erdoğan, vakfın icra kurulu üzerinden vakfa dahil oldu.

TÜGVA kurulduğu günden bugüne onlarca kirlî iş ile anılmaya başladı. Güncel belgelerde, TÜGVA yöneticilerinin ve üyelerinin İBB'den aldıkları maaşların bordroları da var. İsmail Saymaz'ın haberine göre, belediye el değiştirene kadar İmar Müdürlüğü'nde genel proje personeli olan TÜGVA Başkanı Enes Eminoğlu, her ay 12 bin 60 TL maaş, 6 bin TL yönetici tazminatı ve üç ayda bir de 18 bin TL ikramiye aldı.

Keza Gülen cemaatinden arta kalan okullar, yurtlar ve kamusal alanlar Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) Ensar Vakfı, Önder İmam Hatipliler Derneği, İlim yayma Cemiyeti ve TÜGVA arasında paylaştırıldı. Öyle ki bugün öğrenciler kalacak yer bulamazken, barınma sorunu yakıcılığını sürdürürken 1100'ü aşkın binanın gerici vakıflara dağıtıldığı da belgelerde yer alıyor. Bu vakıf ve derneklerin

AKP ve Gülen cemaati arasında yaşanan çatışmaların ardından kurulması tesadüfi değil. Gülen cemaatinden arta kalan her "ganimet" in yağmalanmasının araçları olarak gündeme getirildiler.

TÜGVA başta olmak üzere bu gerici vakıflar devletin kurum ve kuruluşları tarafından ya da AKP-MHP'li belediyeler tarafından finanse ediliyor. Belediye ve devlet kuruluşlarının kolunun uzanmadığı yerler de ise bu vakıflara para akıtmak için üniversiteler ya da yandaş sendikalar devreye sokuluyor.

Kamusal her alanda yaşanan atama krizleri, barınma sorunu, açlık ve yoksulluk her geçen gün derinleşirken, mafyatik iktidarın çevresinde bulunan en üst ve alt kademedeki herkesin nemalana bildiği bir düzen inşa ettiler. AKP-MHP iktidarı sosyal, siyasal ve ekonomik olarak krizlerin içerisinde debelenirken, çöküşü de pisliklerinin ortalığa saçılması ile hızlanıyor. Bu kokuşmuş düzeni alaşağı edilmesinin yolu, işçi ve emekçi kitlelerin örgütlenmeleri ve devrimci mücadele sahnesine çıkmalarından geçmektedir.

"Boğaziçi direnişi yargılanamaz"

Boğaziçi Direnişi'nde gözaltına alınan öğrencilerin yargılandığı dava öncesi adliye önünde açıklama yapan Üniversite Dayanışmaları "Üniversiteyi Savunuyoruz" dedi.

İTÜ Dayanışması, Yıldız Dayanışması, MSGSÜ Öğrencileri, Boğaziçi Öğrenci Meclisi, İÜ Dayanışması ve Koç Üniversiteleri Dayanışması adına okunan basın açıklamasında saldırı günü şu ifadelerle anlatıldı:

"Boğaziçi direnişinin 32. Günü, 1 Şu-

bat'ta, Güney kampüs polis tarafından abluka altına alınmış, Etiler ve Bebek'te toplanan arkadaşlarımızla birlikte Güney kampüs önünde 108 ve kampüs içinde 51 olmak üzere 159 arkadaşımız gözaltına alınmıştı. Birçok arkadaşımız yerlerde sürüklenerek gözaltı araçlarına götürülmüş, işkenceye maruz kalmıştı. Direnişin ilk gününden beri aynı

saldırgan politikalarıyla bizi yıldırmaya çalışanlar, aynı inat ve dayanışmayla karşılaştılar. O gün aşağı bakmadık! Gözaltılar da tutuklamalar da direnenlerin dayanışmaya olan inancını yenemedi ki 4 Ocaktan bu yana Boğaziçi Direnişi aynı kararlılıkla devam ediyor. Bizi yemediklerini her gün daha kalabalık olduğumuzda gördükler, haklı ısrarımızda

gördükler, arkadaşlarımızı alacağız derkenki kararlılığımızda gördükler."

Saldırıların direnişin ilk gününden itibaren gözaltı, ev hapsi, tutuklamalarla sürdüğü belirtilen açıklamada son olarak şunlar vurgulandı:

"Davalarla yıldırmaya çalışsanız da Devrik Kayyum Melih'i gönderdiğimiz gibi Naci'yi de gönderene kadar direnişimizden vazgeçmeyeceğiz!

Arkadaşlarımızı alacağız, Naci seni de göndereceğiz!"

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi 104 yaşında!

*İşçi sınıfına ve ezilen halklara
yol göstermeye devam ediyor...*